БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 3 (6438)
ЯНВАРИИН 4
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ҺУНГАЛТАНУУДАЙ ЭМХИДХЭЛЭЙ-ТЕХНИЧЕСКЭ БЭЛЭДХЭЛЫЕ ҺАЙНААР ЯБУУЛХА

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл республика доторнай үдэр ерэхэ бүри улам үргэдэжэ байна. Промышленна предприятинуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй, һургуулинуудай ба эмхи зургаануудай партийна организацинуудай хэдэн мянгаад агитаторнууд үргэн нийтэ арад зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэр хадаа Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, дэлхэй дээрэ эгээл демократическа үндэһэн хуули—Сталинска Конституци, ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сэмонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые һунгагшадта тодорхойгоор тайлбарилжа үгэнэ.

Улад зоной дунда олон мянган агитаторнуудай ойлгууламжын хүдэлмэри үдэрһөө үдэртэ ябуулжа байһан ушар манай республикын ажалшадай үйлэдбэриин ба политическэ эдэбхиие улам дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэнэ. Эгээл ойлгууламжын, политическэ хүдэлмэриин үндэһэн дээрэ байкало-кударынхидай уряагаар республикын бүхы колхознигууд, механизаторнууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дунда хүдөө ажахые дам саашадань хүгжөөн дэбжээхэ зорилготой олониитын социалистическэ мүрысөөн дэлгэржэ байна.

Агитационно хүдэлмэриин улам үргэнөөр ябуулагдахатай хамта, һунгалтануудта бэлэдхэлэй нүгөөдэ нэгэн участок бологшо — эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхэл һайнаар хэгдэхэ зэргэтэй. Нютагай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд болбол һунгалтануудай эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхэлэй бүхы асуудалнуудые һунгалтанууд тухай Дүримэй ёһоор гүйсэд шиидхэхэ ёһотой. Ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин Городской, Аймагай, Районно, Сельскэ, Сомоной, Поселково болон Окружной комиссинуудай составууд баталагдаба. Һунгалтанууд тухай Дүримэй ёһоор һунгалтануудай болохоһоо 45 хоног урид, һунгуулиин участогууд бии болгогдожо, һунгуулиин участково комиссинууд баталагдаха зэргэтэй.

Үнгэрэгшэ һунгалтануудһаа хойшонхи үе соо орэн доторнай, тэрэ тоодо манай республика соошье айхабтар ехэ хубилалтанууд болоо. Городуудта шэнэ кварталнууд, шэнэ улицанууд, хүдөөгэй нютагуудта шэнэ һуурин газарнууд бии болоо. Тиимэһээ һунгуулиин шэнэ округуудые ба участогуудые байгуулха хэрэгтэй болоно, тэндэ ажаһуудаг болоһон һунгагшадые бултыень бүридхэлдөө абаха, списогто оруулха шухала.

Һунгалтанууд тухай Дүримэй ёһоор ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет хадаа һунгалтануудай болохоһоо 30 хоног урид һунгагшадай списогүүдые табижа, сүгэдэниитын харахын тулада үлгэхэ ёһотой байһаниинь мүн лэ мэдээжэ. Һунгагшадай списогые табиха, тэрэниие шалгаха гээшэ миин лэ техническэ хэрэг бэшэ, харин энэ хадаа политическэ ехэ удхашанартай юм. Зүбөөр табигдаһан, һайнаар шалгагдаһан һунгагшадай список болбол һунгалтануудта ажалша нийтые гүйсэдөөр хабаадуулха шухала услови болоно.

Һунгалтануудай эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхэл тон харюусалгатай хэрэг мүн. Энээндэ ёһо тэдыгээр, хайша хэрэгээр хандажа огто болохогүй. Теэд һунгуулиин округуудые эмхидхэлгэдэ ажалшадай депутадуудай Кударын ба Прибайкальска аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуд харюусалга багатайгаар хандана. Юуб гэхэдэ, аймаг доторoo һунгуулиин хэды округуудай бии болгогдоһые тус гүйсэдкомууд һайнаар мэдэхэгүй байба.

Һунгалтануудай эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхэл үргэнөөр ябуулха зуураа, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүд болбол ажал хэрэгэйнгээ хэр зэргээр табигдаһые шэнжэлэн үзэхэ, өөһэдынгөө ажал-ябуулгадахи бүхы дутуу дундануудые сүм усадхаха тодорхой хэмжээнүүдые дары абаха уялгатай. «Манай һунгалтанууд хадаа Союзна правительствын болон мүн засагай нютагай органуудайшье үнгэрһэн үе соохи ажал-ябуулгын түйлалтануудые ба гээгдэлнүүдые, амжалтануудые ба дутагдалнуудые бүхы арад зоной шэнжэлэн үзэдэг, сэгнэдэг бүгэдэниитын харалга мүн» гэжэ М. И. Калинин зааһан байна.

Мүнөө болохоёо байгаа һунгалтанууд хадаа үргэн нийтэ арад зонтоёо холбоо барисаагаа гүрэнэй засагай нютагай органуудай улам бэхижүүлхэ, нютагай Соведүүдэй бүхы хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха хэрэг хангаха байна.

Һунгалтануудта бэлэдхэхэ үедэ ажалшадай зүгһөө ороһон шүүмжэлхы бүхы ажаглалтануудта ба дурадхалнуудта Соведүүдэй гүйсэдкомууд тон анхаралтайгаар хандаха, тэдэниие хэрэг дээрэнь дары бэелүүлхэ зорилготой.

Һунгалтануудай эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхэлдэ жэжэ, багахан асуудалнууд үгы юм. Һунгуулиин участогуудай гэр байрануудые һайнаар түхеэрхэ, һунгуулиин кабинануудые болон урнануудые гражданинуудай һунгаха эрхэеэ гүйсэдөөр бэелүүлхэдэнь таарамжатайгаар бэлэдхэхэ шухала.

Мүнөө үедэ промышленна предприятинуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй, эмхи зургаануудай, һургуулинуудай болон һуралсалай газарнуудай партийна эхин организацинуудай, мүн партийна комитедүүдэй урда тон харюусалгатай зорилго табигдана. Тэдэнэр хадаа агитационно-нийтын хүдэлмэриие бүри үргэдхэхэ, агитпунктнуудые һунгагшадай дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлмэриин бодото центр болгохо ёһотой.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампани болбол ажалшадай политическэ ба ажалай эдэбхи хэшээлые улам дээшэлүүлхэ, партиин XIX съездын табиһан агууехэ зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ тэдэнэй хүсэл зоригые дам саашадань элсүүлхэ байна. Тус һунгалтанууд хадаа манай парти ба советскэ правительствын сэсэн мэргэн политикын, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой түгэс илалтые дахинаа харуулха байна.

Агитаторай хөөрөөн

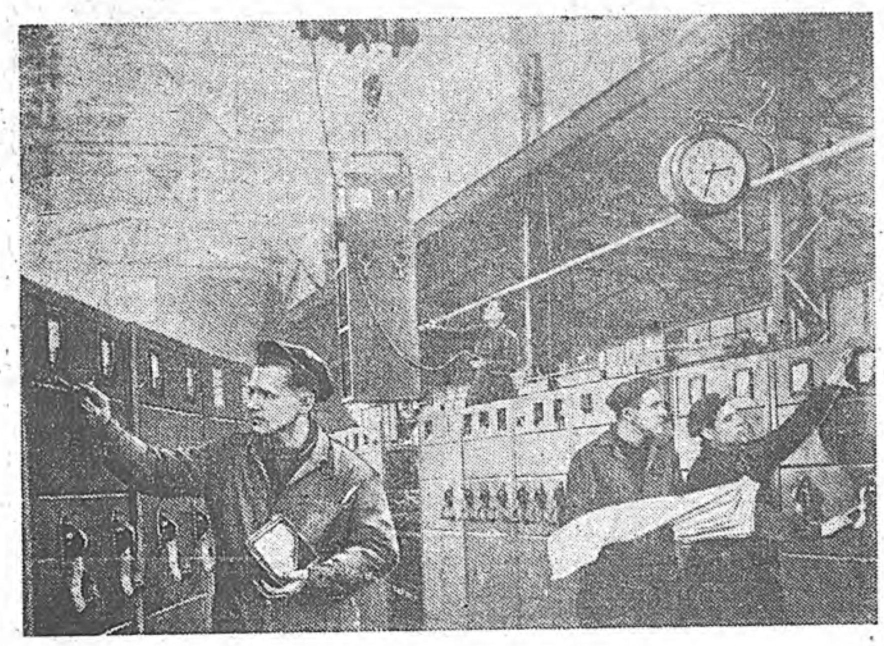
ТОМСК. (ТАСС). Партиин XIX съездын материалнуудаар ээлжээтэ хөөрэлдөө шагнахын тула Парабельскэ районой, Н. С. Хрущевой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин улаан буланда залуушуул суглараба.

—СССР-эй бүхы национальна доход хадаа ажалшадай зөөри гээшэ. Тэрэнэй дүрбэнэй гурба шахуу хубинь арадай материальна ба культурна эрилтэнүүдые хангалгада зорюулагдана, — гэжэ агитатор-комсомолка Ягодкина хэлэбэ. — Энэнь манай тосхоной жэшээ дээрэ һайнаар харагдана. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ эндэ МТС байгуулагдаа, библиотекын уншагшадай тоо хоёр дахин шахуу олошороо. 1952 ондо тосхондомнай дунда һургуули нээгдээ, клуб баригдаа.

Караваевска малшадай амжалтанууд

КОСТРОМА, декабриин 31. (ТАСС). «Караваево» совхозой малшад үнеэнһээ дунда жэшээгээр 6.350 килограмм һү һааба, энэнь түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 150 килограмм ехэ юм. Социалистическэ Ажалай хоёр дахин Герой бригадир Лидия Ивановагай хүтэлбэрилдэг һаалишад мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ. Энэ бригадын һаалишан нүхэр Гаврилова найман үнеэнэй тус бүриһөө 8.900 килограмм һү һаажа, рекорд туйлаа.

Караваевецууд шэнэ жэлые шэнэ клубтаа угтаба. Гостиницын, почто ба телеграфын, магазинай, столовын, культурно-ажаһуудалай бусад эмхи зургаануудай ба предприятинуудай байранууд баригдажа дүүрээ.

Ростов-на-Дону. Агууехэ барилгануудай захил бэелүүлэгшэ, электромонтажна зүйлнүүдэй заводой коллектив жэлэйнгээ программые болзорһоонь урид дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинска шэнэ барилгануудта зорюулагдаһан хубаалгын халхабшануудые хабсаржа байна. Нормоёо 300 процент дүүргэдэг коммунист В. М. Балабаев паада талада харагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые ба „СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд" гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёолые пропагандалга

САРАТОВ. «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай генияльна зохёолдо зорюулагдаһан түрүүшын лекцинүүд уншагдажа дүүрэбэ. Мянга гаран хүн лекцинүүдые шагнаба.

«СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёолоор, мүн партиин XIX съездын материалнуудаар студентнүүдэй конференци Н. Г. Чернышевскиин нэрэмжэтэ Саратовска университедтэ болобо.

РИГА. «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёол тухай лекци далайн Рижскэ эрьешэдарай «Узвара» гэжэ загаһа барилгын колхоздо болоо.

Нүхэр И. В. Сталинай генияльна шэнэ зохёол ба партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд тухай элидхэлнүүд, хөөрэлдөөнүүд республикын загаһа барилгын бүхы 22 колхоздо хэгдэбэ. Загаһа барилгын посёлогуудай клубууд ба библиотекэнүүд партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые пропагандална.

Коммунизмын агууехэ барилгануудай карта

РИГА, декабриин 27. (ТАСС). Рижскэ картографическа фабрикын коллектив «Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха агууехэ хүдэлмэринүүдэй түсэб» гэжэ картые хэблэжэ дүүргэбэ. Коммунизмын агууехэ барилгануудай схемэнүүд, суднаар ябаха ба уһалалгын каналнуудай трассанууд, уһалалгын ба уһажуулха районууд, водохранилищинууд, гүрэнэй ой модото полосанууд картада оруулагдаа.

«Сталинска саг үеын агууехэ барилганууд» гэһэн тайлбари картада хабсаргагдаба.

Тус карта олон тиражтайгаар хэблэгдээ.

Удэгейскэ тосхондо

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Пожарска районой Сяин гэжэ удэгейскэ тосхоной хүн зон ангуулшадай сяинска олзоборилгын артелиин түрүүлэгшэ Михаил Канчугай хөөрэлдөөе шагнахаяа өөһэдынгөө клубта сугларба. Советскэ засагай жэлнүүдтэ удэгеецүүдэй ажабайдалда болоһон асари ехэ хубилалтанууд тухай ба шэнэ жэлые артелиин ехэ амжалтатайгаар угтажа байһан тухай тэрэ хэлэбэ.

Сяинай ангуушад ангай арһа тушааха жэлэй түсэбые ехээр үлүүлэн дүүргэбэ. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар нилээд ехэ амжалтанууд туйлагдаа.

Сяин тосхондо модон байшангууд, интернадтай долоон жэлэй һургуули, нарайлгын байратай больница, клуб, библиотекэ, магазин, почтово отделени бии боложо, болбосон түхэлтэй болоо. Октябрьска революциин урда тээ үзэг бэшэг мэдэдэг нэгэшье удэгеец байгаагүй. Хойто зүгэй арадуудай институдые һайнаар дүүргэһэн Иван Мунов, Соза Дунхай, Михаил Уза, Надежда Симончик, Николай Суляндзига гэгшэд эндэ ажаллана.

РЕСПУБЛИКЫНГАА ХҮДӨӨ АЖАХЫЕ УЛАМ ХҮГЖӨӨХЫН ТҮЛӨӨ МҮРЫСЭЭ!

Байкало-кударынхидай уряае дэмжэбэ

1953 ондо машинно-тракторна паркын хүдэлмэри һайжаруулхын тулада Хэжэнгын МТС-эй механизаторнууд Түнхэнэй аймагай механизаторнуудай уряае дэмжэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон байгаа. Тракторнуудые, комбайнуудые болон хүдөө ажахын бусад машинануудые болзорһоонь урид, шанар һайнтайгаар заһабарилха гэһэн уялгануудаа тус МТС-эй механизаторнууд амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө оролдожо байна.

Һаяхан болоһон үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ энэ МТС-эй механизаторнууд IV кварталай дүнгүүдые гаргаба. 1952 оной IV квартал соо 19 трактор заһахын орондо 31-е, 26 плугай орондо 35-е, 16 сеялкын орондо 34-ые заһаха гэһэн уялгаяа эдэнэр 1953 оной январиин 1-дэ үлүүлэн дүүргээ. Һүүлээрнь энэ МТС-эй механизаторнууд Байкало-Кударын аймагай колхознигуудай, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хандалгые халуунаар дэмжээд, шэнэ уялгануудые абаба. Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшэлүүлхын тулада полевой хүдэлмэринүүдэй шанарые һайжаруулха, тарилгые богонихон болзор соо хэхэ, тракторнууд ба бусад машинануудые хүсэдөөр ашаглаха гэжэ энэ МТС-эй механизаторнууд шиидэбэ. Байкало-кударынхидай уряагаар түрүү узловой методээр хүдэлмэрилжэ, тракторнууд ба хүдөө ажахын бусад машинануудай заһабариие февралиин 15 болотор дүүргэхэ гэжэ тэдэнэр шиидээ.

Газартаряалангай культура дээшэлүүлхын тула оролдодог механизаторнууд улам олошорно. Эдэнэр поли дээрэшье, мастерской соошье жэшээ харуулан ажалладаг юм. Эрхим трактористнууд нүхэд Ц. Д. Гармаханов, В. Л. Баяркин, Ц. Е. Цырсторов гэгшэд үдэр бүриингөө даабариие 150—175 процент дүүргэнэ. Олон жэлдэ түмэр дархалжа дүй дүршэл ехэтэй болоһон түмэршэ дархан Г. Д. Дугаров олохон залуу дархашуулые һургажа гарғаһан байна. Мүнөө нүхэр Дугаров үдэрэйнгөө даабариие 170 — 200 процент дүүргэнэ. МТС соогоо эгээл түрүү ябадаг узелые даагша нүхэр Г. К. Матвеев, энэ узелай хүдэлмэришэ нүхэр Д. М. Шитин гэгшэд олоной дунда солотой болонхой. Суута токарь Василий Павлович Иванов, түмэршэ нарин дархан Е. Дамбаев гэгшэд үлэрэйнгөө даабаринуудые 200—210 процент дүүргэнэ.

МТС-эй партийна организаци, директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Матвеев механизаторнуудай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэриие улам һайжаруулжа, заһабарилгые шанар һайнтайгаар, болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэнэ.

Заһабарилгын узел бүхэндэ агитаторнууд томилогдонхой. Тэдэнэр Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын материалнуудые механизаторнуудта тайлбарилжа үгэнэ. Мүн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые үдэр бүри гаргажа механизаторнуудта хэлэжэ үгэдэг. Мүнөө агитаторнууд В. Базаржапов, Д. Бадмажапов, Г. К. Матвеев, Л. Шойдоров нютагай Соведүүдтэ һунгалтанууд тухай Дүримтэй һунгагшадые танилсуулжа байна. Хэжэнгын МТС-эй механизаторнууд социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, абаһан уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхын тула улам эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

П. Содбоев.

Шэнэ уялга абана

КУДАРА-СОМОН. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ «Путь Октября» гэжэ хүдөө ажахын артель эрхим показательнуудые туйлаа. Тус артель хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтэеэ болзорһоонь урид тоосоод, колхознигуудай ажалта үдэртэ нилээд ехэ таряа талха болон бусад продуктнуудые хубаажа байна.

Колхозой малшад малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ талаар һайн жэшээнүүдые харуулна. Малажал хүгжөөхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэһэнэй ба малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлһэнэй ашаар тус колхоз 1953 оной тоосоогоор. 7000 гаран литр һү, 50 центнер шахуу мяха гүрэндөө тушаагаа.

Байкало-Кударын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй хандалгые энэ колхозой гэшүүд халуунаар угтажа, нийтынгээ ажахын бүхы һалбариие саашадань түргэнөөр хүгжөөхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо гэжэ нэгэн һаналаар шиидэбэ.

ХОРИНСК. Үдын машинно-тракторна станциин коллектив 1952 оной дүрбэдэхи квартал соо тракторнуудые заһабарилха түсэбөө болзорһоонь урид, 160 процент дүүргээ.

Энэ МТС-эй механизаторнууд байкало-кударынхидай хандалгые халуунаар дэмжэхэ зуураа, тракторнуудые заһабарилха жэлэйнгээ түсэб февралиин 1 болотор дүүргэхэ, 6 процент заһабарилгын мүнгэн зөөри арбилха гэһэн уялга абаба.

Хитадай Арадай Республикын Правительствода Хитадай Чанчуньска түмэр замые Советскэ Правительствын дамжуулан үгэлгэ тухай

Советско-Хитадай коммюнике

Хитадай Чанчуньска түмэр зам тухай Советско-Хитадай 1950 оной февралиин 14-нэй Хэлсээнтэй, мүн Хитадай Чанчуньска түмэр замые Хитадай Арадай Республикын Правительствода дамжуулан үгэхэ тухай 1952 оной сентябриин 15-най Советско-Хитадай коммюникетэй зохилдуулан, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительствэ тус замда хамаатай бүхы зөөри хогшолтой хамтадань, Хитадай Чанчуньска түмэр замые хамтадаа эдлэхэ талаар өөрынгөө бүхы эрхэнүүдые түлөөһэгүйгөөр бүрин үмсэ болгон дамжуулан үгөө, тиихэдэ Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительство тус замда хамаатай бүхы зөөри хогшолтой хамтадань, Хитадай Чанчуньска түмэр замые хамтадаа эдлэхэ талаар Советскэ Правительствын бүхы эрхэнүүдые түлөөһэгүйгөөр өөрынгөө бүрин үмсэ болгон хүлеэн абаба.

Хитадай Чанчуньска түмэр замые дамжуулан үгэлгэ хадаа 1952 оной декабриин 31-дэ Харбин городто Советско-Хитадай хамтын комиссиин батлаһан түгэсхэлэй протоколоор бэелүүлэгдэбэ.

Тэгшэ эрхын үндэһэ һуури дээрэ хоёр правительствын тааралдан хэлсэһэнэй ёһоор, КЧЖД-е дамжуулан үгэхэ талаар байгуулагдаһан Советско-Хитадай хамтын комиссиин хүдэлмэри хани барисаата харилсан ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрбэ.

Хитадай Арадай Республикын Правительствода Советскэ Правительствын дамжуулан үгэһэн Хитадай Чанчуньска түмэр замай составта Манчжури станциһаа Суйфынхэ (Пограничная) станци хүрэтэр, Харбинһаа Дальний ба Порт-Артур хүрэтэр ошодог түмэр замай магистральнууд, тэндэ байһан газарнууд, түмэр замай барилганууд ба түхеэрэлгэнүүд, хүдэлхэ состав — паровозууд, ашаанай ба пассажирска вагонууд, дизель-поезднууд, — паровозо-вагонно заһабарилгын заводууд, электростанцинууд, телефонно ба телеграфна станцинууд, хэлхеэ холбооной хэрэгсэлнүүд ба лининүүд, түмэр замай туһалбариин һалаанууд, албанай-техническэ ба гражданска байшангууд, ажахын организацинууд, тус замые хангагша туһалбариин ба бусад предприятинууд, эмхи зургаанууд, мүн Советско-Хитадай хамтадаа эдлэлгын үедэ худалдан абтаһан, һэргээгдэһэн ба шэнээр байгуулагдаһан эд зөөри ороно.

Хоёр талын суверенно эрхэнүүдые хүндэлэлгын, тэгшэ эрхын принципүүд дээрэ байгуулагдаһан Хитадай Чанчуньска түмэр замай Советско-Хитадай общество хадаа японско милитаристнуудай ба гоминдановецуудай һандаргаһан түмэр замай ажахые һэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ экономическа ехэ амжалтануудые ба хүгжэлтэ туйлаһан байна.

Хани барисаата харилсан хүдэлмэрилхэ оршон байдалда болоһон, советскэ болон хитадай түмэрзамшадай хамтын ажал-ябуулга хадаа тэгшэ эрхын ба харилсан туһалалсалгын принципүүд дээрэ үндэһэлэгдэһэн советско-хитадай хани барисаае саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ нэмэри болобо.

Дамжуулан үгэхэ ба хүлеэн абаха тухай түгэсхэлэй протокол баталха үедэ иимэ хүнүүд байгаа гэбэл:

Советскэ талаһаа — Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзһаа Хитадай Арадай Республикада байгаа онсо ба бүрин эрхэтэ Посол А. С. Панюшкин.

Хитадай талаһаа —Арадай Центральна Правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр ба гүрэнэй Захиргаанай соведэй премьер Чжоу Энь-лай, гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо У Сю-цюань, Зүүн-Хойто зүгэй арадай правительствын түрүүлэгшын орлогшо Гао Чун-минь байлсаба.

ХАРБИН, декабриин 31. (ТАСС). Хитадай Чанчуньска түмэр замые хамтадаа эдлэхэ талаар өөрынгөө бүхы эрхэнүүдые, тус замда хамаатай бүхы зөөри хогшолтой хамтадань КНР-гэй Правительствода бүрин үмсэ болгон Советскэ Правительствын түлөөһэгүйгөөр дамжуулан үгэхэ тухай түгэсхэлэй протокол мүнөөдэр баярай оршон байдалда баталагдаба.

СССР-һээ КНР-дэ байгаа Посол А. С. Панюшкин ба КНР-гэй Арадай Центральна Правительствын гүрэнэй Захиргаанай соведэй премьер Чжоу Энь-лай протокол баталагдаха үедэ үгэ хэлэбэ.

АГИТАЦИОННО ХҮДЭЛМЭРИИЕ УЛАМ ШАНГАДХАЯ!

Һунгалтада бэлэдхэл үргэдэжэ байна

МУХАРШЭБЭР. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл аймаг дотор үргэдэжэ байна. Һунгуулиин кампаниин үедэ ябуулагдаха агитационно болон эмхидхэлэй хүдэлмэри тухай асуудалаар колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнуудай, сельскэ ба сомоной Соведүүдэй түрүүлэгшэнэр болон секретарьнуудай семинар, мүн зүблөөн һаяын үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэбэ.

Мүнөө үедэ һунгалтануудта бэлэдхэлтэй дашарамдуулан ажалшадай дундахи агитационно-ойлгуулламжын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хаа хаанагүй ябуулагдажа эхилээ. Аймаг дотор 400 гаран агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр уласхоорондын, советскэ орон доторойнгоо байдал тухай, мүн партиин XIX съездын материалнууд тухай хөөрэлдөө, хамтын уншалга хэнэ. Тэрэшэлэн һунгагшадые һунгалтанууд тухай Дүримтэй танилсуулнад.

Һунгуулиин комиссиин байранууд болон агитпунктнууд байгуулагдажа, түхеэрэгдэжэ байха юм. Агитационно бригаданууд эмхидхэгдээд, концерт, зүжэг наада харуулна. Харашэбэрэй хүдөөгэй клубай, Хонхолойн культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив хэдэ хэдэн концерт харуулһан, зүжэг наада табиһан байна.

Хүдөөгэй интеллигенци агитационно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Харашэбэрэй долоон жэлэй һургуулиин директор нүхэр Семенов, медицинскэ фельдшер нүхэр Золотарева, Никольскын долоон жэлэй һургуулиин багша нүхэр Парфенов болон бусад хэдэ хэдэн лекцинүүдые уншаһан байна.

Библиотекэнүүдэй номой фондһоо 600 том номтой 35 нүүдэл библиотечкэнүүд эмхидхэгдэнхэй. Тэдэ хадаа малажалай ходын фермэнүүд ба тариянажалай бригадануудта эльгээгдэхэ юм.

Ц. Намдаков.

Агитаторнууд участогуудта гараба

Түнхэн тосхоной һунгагшадай дунда агитационно хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа эхилбэ. Эндэхи территориальна партийна организаци һунгуулиин кампаниин үедэ ажалшадай дунда ябуулагдаха агитационно-ниитын хүдэлмэриин түсэб зохёонхой. Агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэжэ, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримтэй һунгагшадые хайшан гэжэ танилсуулха тухай заабари тэдэнэртэ үгтөө.

Мүнөө энэ тосхоной 170 гаран агитаторнууд участогуудтаа гаража, һунгагшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри хэжэ захалба. Тэдэнэр һунгалтанууд тухай Дүримтэй ажалшадые танилсуулхаһаа гадна, уласхоорондын байдал, эб найрамдал хамгаалха арадуудай агууехэ Конгресс, уласхоорондын Сталинска шанда хүртэһэн дэлхэйн демократическа хүсэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшад тухай хөөрэжэ үгэнэ. Эрхим агитаторнууд нүхэд Шаповалов, Байбородин, Демин, Пахахинов, Барбаков ба бусад хөөрэлдөөнүүдээ ехэ һонирхолтойгоор үнгэргэнэ.

Эдэ агитаторнууд участогтаа гарахынгаа урда тээ һайн бэлэдхэл хэдэг, хөөрэлдөөгөө һонирхолтойгоор үнгэргэхын тулада харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые хэрэглэдэг.

Эндэ агитпункт нээгдэжэ, гоё һайханаар шэмэглэгдээ. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулагдаһан лозунгнууд бэшэгдэнхэй.

Һунгалтануудай эмхидхэлэй-техническэ бүхы бэлэдхэлые Түнхэнэй сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ Василий Матвеевич Домышев һайнаар хүтэлбэрилнэ.

Эндэхи дунда һургуулиин багшанарай ба һурагшадай коллектив һунгагшадта харуулхаяа концерт бэлэдхэжэ байна.

Д. Замбалов,
КПСС-эй Түнхэнэй айкомой пропагандист.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулнагүй

Кударын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци агитационно-ниитын хүдэлмэридэ анхарал багаар табина. Парторганизациин секретарь нүхэр Гылыкпылов агитколлективэй хүдэлмэриие бодотоор залан ударидадаггүй байна. Тиимэһээ агитаторнуудынь колхозник(г)уудай дунда, илангаяа малшадай дунда агитационно-ниитын ямаршье хүдэлмэри ябуулдаггүй байха юм.

Партиин XIX съездын түүхэтэ документнүүдые колхозникуудта ойлгуулха хэрэг эмхидхэгдээдүй. Агитаторнууд нүхэд Батомункуев, Доржиев, Цыдыпов, Жамьянов гэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй туршада малшадай дунда нэгэшье хөөрэлдөө үнгэргөөгүй, газетэ, журнал уншажа үгэдэггүй байна.

Мүн малай түүртэнүүдтэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ газетэ, журналнууд ошодоггүй, малшадта кино үсөөнөөр харуулагдана, лекци ба элидхэлнүүд уншагдадаггүй. Малшадта ажабайдалай зохистой услови байгуулагдаагүй, улаан булангууд эмхидхэгдээгүй байна.

Малшадай дунда агитационно-ниитын, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин иимэ хангалтагүйгөөр табигдаһан дээрэһээ, тус колхозой малай гүүртэнүүдтэ малай гарзалха ябадал һүүлэй үедэ олошороо. Мүн тус колхоз ниитынгээ мал үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэб дүүргээгүй.

Партиин Кударын айком тус партийна эхин организациин хүдэлмэридэ туһалжа, тэрэнэй урда шанга эрилтэ табижа, эдэ бүхы дутуу дундануудые усадхаха ёһотой.

Б. Дымбрылов.

1951—1960 онуудта Москвае шэнэдхэхэ генеральна түсэбэй ёһоор, ажаһуудалай 10 миллион квадратна метр талмайтай байшангууд, һуралсалай 400 барилганууд, олон шэнэ больницанууд, хүүгэдэй яслинууд, кинотеатрнууд ба культурно-ажаһуудалай бусад эмхи зургаанууд баригдахаар хараалагдана.

Барилгые саашадань индустриализацилха зорилгоор барилгын материалнуудай болон детальнуудай ехэ заводууд Москвада ба Московско областьдо баригдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түмэр-бетонно зүйлнүүдые бүтээхэ Люберецкэ заводой барилга дээрэ. Слесарьнууд-монтажнигууд Н. Г. Афоничев (зүүн гарһаа) ба Б. М. Макаров гэгшэд монтаж хэжэ байна. Эдэ стахановецууд халаан соогоо тус бүри хоёр нормо дүүргэнэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Гээгдэнги завод ба тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэд тухай

Клюевскэ модоной заводой директор нүхэр Пантаев, главна инженер нүхэр Копылов болон партийна эхин организациин секретарь нүхэр Булдаков гэгшэд заводоо гээгдэнги байдалһаань заатагүй гаргажа, түрүү предприятинуудай зэргэдэ оруулхабди гэжэ нэгэнтэ бэшэ мэдүүлһэн юм. Теэд, тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрөөгүй байһаар.

Барилгын модо бэлэдхэхэ арбан һарынгаа программые 90 гаран процент бэелүүлһэн байбашье, ноябриин ба декабрь һарын түрүүшын хахадай даалгабариие энэ завод дүүргээгүй.

Тус завод яахадаа иимэ гээгдэлдэ ороов гэхэдэ, механизмууд болон зэмсэг түхеэрэлгэ гүйсэд ашаглагданагүй. Механизмые эблэжэрхёод, ажалгүй байдаг баримтанууд олоор үзэгдэнэ. Энээнһээ болоно үнгэрэгшэ 11 һарын туршада 20 мянга гаран хүдэлмэриин час гээгдэһэн байна.

Заводой главна трансмиссиин монтажна хүдэлмэриие шанар муутайгаар ба техническэ талаар буруугаар хэһэн дээрэһээ механизмууд эбдэржэ зогсоно. Мүн зэмсэг түхеэрэлгэдэ эзэн бусаар хандадаг юм.

Тэрээнһээ гадна, зарим хүдэлмэришэд ажалай ба гүрэнэй журам бүдүүлигээр эбдэдэг байна. Заводой главна механик байһан нүхэр Колодяшный заводой директорэй гү, али главна инженерэй захиралтануудые дүүргэдэггүй байһан юм. Заводой бүхы цехүүдтэ шухала хэрэгтэй запасной частьнуудые үйлэдбэрилгые тус цехын таһалдуулһан дээрэһээ, энэ заводой бүхы ажалда ехэ һаад болоһон байна. Архи ууһанайнгаа түлөө партийна организациин суглаан дээрэ хэдэн дахин зүбшэн хэлсэгдэжэ партийна зэмэ абаһан Копылов, Курикалов, Пехляский гэгшэд архидалгаяа үргэлжэлүүлжэ, хүдэлмэришэдэй дунда ажалай журам һуларуулжа ябаһаар.

Ой модоной промышленностиин предприятинуудай новаторнуудай болон стахановецуудай түрүү методуудые шудалха ба бүгэдын шадабари болгохо тушаа эмхидхэлэй ямаршье хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Техническэ пропаганда ябуулагдадаггүй. Заводой рационализаторнуудтай ба ухаалан зохёогшодтой хүдэлмэри хэгдэдэггүй байха юм. Заводой главна инженер нүхэр Копылов энэ хүдэлмэриһөө зайсашоод байдаг.

Заводой коллективэй, илангаяа механическа, модо хюрөөдэлгын цехүүдэй хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй байна. Мүрысөөнэй дүнгые саг соонь гаргажа, тэрээндэ түрүүлэгшэдые али болохоор урмашуулха, гээгдэгшэдые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха хүдэлмэри эндэ огто ябуулагданагүй.

Партийна организаци ажалшадай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха гэжэ оролдоногүй. Партбюрогой заседани, коммунистнуудай хамтын суглаанууд байд лэ гээд үнгэргэгдэдэг юм. Муу бэшэ шиидхэбэринүүдшье баталагдажа байдаг. Теэд, эдэ шиидхэбэринүүдэй олонхинь гүйсэдхэгдэнгүй үлэшэдэг.

Партбюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Булдаков болбол партийна суглаанай шиидхэбэринүүдэй саг соогоо гүйсэдхэгдэхын хойноһоо хиналта һулаар хэдэг, тэдэнэй дүүргэлтые таһалдуулһан коммунистнуудта хэмжээ абадаггүй байна.

Табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд ой модоной промышленностиин предприятинуудай ба тэдэнэй хүдэлмэришэдэй урда ехэ ба харюусалгатай зорилгонуудые табиба. Эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула Клюевскэ модоной заводой коллектив эдэ бүхы дутагдалнуудаа усадхажа, ажал хүдэлмэридөө эрид хубилалта хэхэ зэргэтэй.

Н. Андреев, КПСС-эй обкомой хүндэ промышленностиин таһагай инструктор.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Ажалшадай гомодол ба мэдүүлгэнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол ажалшадай гомодолнууд ба мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ хүдэлмэриин аймгүйсэдкомдо ямараар табигдаһан тухай асуудалаар Кударын аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Марковай элидхэлые һаяхан шагнаба.

Кударын аймсоведэй гүйсэдкомдо, тэрэнэй таһагуудта ажалшадай бэшэгүүд ба гомодолнуудые хаража үзэлгэ хангалтагүйгөөр табигданхай гэжэ Верховно Соведэй Президиум тэмдэглээ.

Аймсоведэй гүйсэдкомдо, тэрэнэй таһагуудта ороһон гомодолнууд ба мэдүүлгэнүүдые буридхэхэ хүдэлмэри түримшуулагдаагүй байһаар, мүн тэдэниие хаража үзэхэ болзорнууд сахигданагүй. Аймсоведэй гүйсэдкомдо 1952 оной туршада ороһон гомодолнууд ба мэдүүлгэнүүдэй 40 процентнь тогтоогдоһон болзор соо харагдаагүй. Аймсоведэй гүйсэдкомой таһагуудта ба эмхи зургаануудта, илангаяа аймагай финансова таһагта, Бэлэдхэлэй министерствын аймагтахи түлөөлэгшын аппарадта ажалшадай гомодолнууд ба мэдүүлгэнүүдые хаража үзэлгын тон хангалтагүй байбашье, аймгүйсэдком энэ хүдэлмэриин гүйсэдхэлые хинадаггүй, энэ асуудалаар эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоо шагнадаггүй байна.

Иимэ дутуунууд юундэ гараа́б гэхэдэ, аймагай Соведэй гүйсэдком, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр И. И. Марков ажалшадай гомодолнууд ба мэдүүлгэнүүдые хаһа саг соонь һайнаар хаража үзэхэ хэрэгтэ анхарал дутамагаар табидаг байгаа.

Верховно Соведэй Президиум эдэ бүхы дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүдые абахыень Кударын аймсоведэй гүйсэдкомые уялгалаа.

Соведүүдэй эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэри

Сельскэ ба поселково Соведүүдэй хүдэлмэриие Кабанскын аймсоведэй гүйсэдкомой ямараар хүтэлбэрилжэ байһан тухай асуудал БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум хаража үзөө.

Аймсоведэй гүйсэдком хадаа сельскэ ба поселково Соведүүдтэ эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ анхарал багаар табидаг байна. Зарим сельскэ ба поселково Соведүүд сессинүүдые зарлахадаа Бурят-Монголой АССР-эй Конституцяар хараалагдаһан болзорые сахинагүй. Жэшээлхэдэ, Брянска, Твороговско сельсоведүүд 1952 оной сентябрь һарада, Нюкскэ сельсовет 1952 оной февраль, август һарануудта сесси үнгэргөөгүй байха юм.

Олонхи сельсоведүүдтэ сессинүүд бэлэдхэл муутайгаар үнгэргэгдэнэ. Сесси дээрэ хэлсэхэ асуудалнуудые бэлэдхэлгэдэ депутадууд хабаадуулагданагүй. Зарим депутадуудынь сессидэ ерэдэггүй. Илангаяа Посольско, Брянска сельсоведүүд сессиеэ муу бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэдэг байха юм. Мүн сесси дээрэ нэгэ янзын асуудалнуудые харадаг байна. Хүдөө ажахын артелиин Уставые наринаар сахиха, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайжаруулха, колхозуудай ажал ехэтэй хүдэлмэриие электрификацилха ба механизацилха, хүдөө ажахын культурын ургасые ба малажалай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ тухай асуудалнууд сесси дээрэ хэлсэгдэнэгүй.

Сельсоведүүдэй саг үргэлжын комиссинууд заседанинуудые үсөөн үнгэргэдэг, хүдэлмэридөө хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые ба эдэбхитэдые багаар хабаадуулдаг, сесси дээрэ табигдаха асуудалнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ туһалдаггүй байна. Илангаяа Нюкскэ, Брянска сельсоведүүдэй, Каменска поселково Соведэй саг үргэлжын комиссинууд тон муугаар хүдэлмэрилнэ.

Сельскэ ба поселково Соведүүдэй депутадууд һунгагшадайнгаа урда тоосоогоо хэдэггүй, мүн Соведүүдэй хүдэлмэридэ һулаар хабаадуулагдадаг байха юм.

Сельскэ ба поселково Соведүүдэй хүдэлмэридэ дутуунууд яахадаа гараа́б гэхэдэ, Кабанскын аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитет өөрынгөө заседани дээрэ сельсоведүүдэй түрүүлэгшэнэрэй тоосоое дуулажа, хүдэлмэридэнь байгаа дутуу дундануудые элирүүлдэггүй, аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй заседани дээрэ харагдаха асуудалнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ сельсоведүүдые хабаадуулдаггүй, сельскэ ба поселково Соведүүдэй хүдэлмэридэ хиналта хэдэггүй, сельсоведүүдые алагад гаража, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ сэхэ заабаринууд үгтэдэг байха юм. Аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй шиидхэбэринүүд сельсоведүүдтэ ехэ гээгдэжэ хүрэдэг байна.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум эдэ бүхы дутуунуудые усадхахыень Кабанскын аймсоведэй гүйсэдкомые уялгалаа.

ОБОРОЙ ГОЛОЙ ФЕРМЭДЭ

Никольск тосхонһоо гаража, урда зүг барин, хүр саһатай харгы дээгүүр түмэр улатай шаргаар ташалуулнабди. Түгнын урда шэлые дабуулхада, оройгоороо сэнхэгтэжэ бууралтаһан нэмжээ ногоон хадануудай боориие хаягаараа тулаһан уужам сэльгеэн Оборой гол угтана.

Уһалуури харзаар баян, нэмэри дулаан энэ голдо мүнөө Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ тэмодхогдоһон колхозой мал үбэлжэнэ...

Зузаан саһаар хушагдаһан Оборой гол дээрэ ороод ябахадаа:

—Тээ тэрэ, хойто майлын энгэртэ баржыжа харагдааша манай колхозой эбэртэ бодо малай нэгэдэхи фермэ гээшэ,— гэжэ колхозой түрүүлэгшые малажалай талаар орлогшо Спиридон Варфоломеев хөөрэнэ. Эндэмнай үбһэ тэжээл элбэгтэй, уһалуури һайнтай, үбэлэй сагта нэмэри дулаан, малда ехэ һайн газар юм,—гэжэ үргэлжэлүүлнэ.

Моринойнгоо ами даруулан тэбтэг өөдэ галдюулһаар гаража ябахадамнай бэеэ елытэр долёоһон тарган томо үнеэд уһалуури тээшэ субан, хажуугаарнай үнгэрнэ...

Фермэдэ ерэхэдэмнай зулгы хүхюу, зугаа ехэтэй, гушаад наһанай хүн үбэлжөөндөө һаяханай түбхинэжэ, үбһэ, түлеэгээ газаагаа оруулжа уһалуурияа заһажа байһан тухайгаа хөөрэн, малайнгаа байра тээшэ дахуулан абаашана.

Хори гушан ханатайнууд хоёр ута типовой байранууд тээшэ ошожо ябахадаа:—наада тээхи, хүндэлдеэд байгааша байрань үхэрэймнай, тэрэ утаашаа гонзойгоошонь тугалаймнай байра,—гэжэ фермые даагша Сибагатулин Геният Заматович хөөрэнэ.

Үхэрэй байрын үүдэн тушаа зэргэлээд байһан олон таһалгатай хүһамаг соогуур уһалууриһаа ерээд, малдаа эдюулхэ үбһэ зөөжэ байһан һаалишад «үбһэшэднай яагаа һайхан үбһэтэй һүри оложо задалаа гээшэб» гэлдэн ябажа, сэл ногоон үбһэ малдаа үгэнэ.

Олон сонхотой уужам ехэ байра соо зузаан соломо дэбдигдэһэн хэбтэри хэгдэнхэй. Нүгөөдэ тугалай байрын үрөөһэн захын заахан таһалга соо 30 гаран нарай тугал дулаан, хуурай, гэрэлтэй байра соо ехэ багаараа илгаатай, ондо эндоо таһалганууд соо хушуунуудаа самидаа няагаад хэбтэнэд. Пеэшэнгэй арада үндэр хүлтэй модон клеткэнүүд соо хоёр тугал байна. Эдэ һаяхан гараад, профилактикада байһан тугалнууд гээшэ гэжэ түрүүлэгшын орлогшо хэлэнэ.

Урда хажуугайнь нүгөө ехэ таһалга соо ороходо хана, үһөө, кормушка, таһалгануудынь сагаадагдаһан, шалань угаагданхай, шэнэ түлэй оруулагдахые хүлеэжэ байһан хэбэртэй.

Колхозой центрһээ 25 километрын газарта байбашье, энэ фермын малшад Эхэ оронойнгоо столица Москваһаа дамжуулагдаһан һонинуудые радиоприёмнигоороо шагнана. Фермын улаан булан соо уранһайханай, политическэ болон хүдөө ажахын хэдэн арбаад номуудтай библиотекэ, газетэнүүд бии. Тэрэ булан элдэб зурагуудаар болон плакадуудаар шэмэглэгдэнхэй. Гитара, балалайка гэхэ мэтын хүгжэмэй инструментнүүд, даам, домино бии.

Фермын залуушуул сүлөөтэй сагтаа коллективнээр радио шагнана, газетэ уншана, даамаар, доминогоор наадана. Агитаторнууд Лука Брылев ба Полина Парфенова гэгшэд уншалга, хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Фермын ахалагша һаалишан, комсомолка П. М. Калашникова хүхюутэйгээр ингэжэ хөөрэнэ: «Бидэнэр һаалишад үнэн зүрхэнһөө оролдожо, малажалаа хүгжөөхын түлөө тэмсэнэбди. Зүгөөр һайнаар ажаллаад, һайнаар амарха хэрэгтэй бшуу. Энэ талаар манайда бүхы юумэн бии. Даам, домино наадахаһаа эхилээд, газетэ, ном уншанабди. Радиоприёмнигоороо элдэб һонирхолтой дамжуулгануудые шагнанабди. Эхэ оронойомнай столица Москва һанахада холошье шэнги һаа, үнэндөө тиимэ бэшэ».

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ 1952 оной 11 һара соо 100 толгой үнеэн бүриһөө 98 тугал абаһан, 1260 литр һү һааһан байна. Һааһан һүнинь нёдондонэй энэ үеынхидэ орходоо 642 литрээр ехэ болоно. Тэндэ Леонова, Ерофеева, Калашникова болон бусад эрхим һаалишад гэжэ тоологдоно.

Эндэхи фермын һаалишад һайнаар ажаллана, культурнаар амарна.

Н. Цыбенов.
«Бурят-Монголой үнэн» газетын корреспондент.

Залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлгэ улам һайжаруулха

Партиин зэргэдэ шэнээр абтагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри шангадхалга партиин шанарай составые һайжаруулха хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай. Партиин зэргын ургалта ба залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри һайжаруулха тухай КПСС-эй обкомой VIII пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ талаар районно партийна организаци горьтой хүдэлмэри хэһэн байна. Партиин райком хадаа партидоторой ба политическэ хүдэлмэри һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүдые абаа. Энэ асуудал райкомой пленумүүд, бюрогой заседанинууд ба парторганизацинуудай секретарьнуудай зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Политическэ һуралсалда ба юрэнхы эрдэмдэ һуралсаха һургуулинуудта залуу коммунистнууд олоор хабаадуулагдаа. Мүнөө 150 үлүүтэй коммунистнууд партийна гэгээрэлэй системэдэхи кружогууд ба политһургуулинуудта, 29 хүн марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ һурана, 50 шахуу коммунистнууд заочноор юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлнэ.

Судно заһабарилгын ба шэлэй механизированнэ заводуудай, пединститудай, № 2 ба 3 һургуулинуудай болон бусад зарим партийна эхин организацинууд КПСС-эй Устав ба партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд тухай залуу коммунистнуудтай, илангаяа партиин гэшүүндэ кандидадуудтай групповой ба индивидуальна хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Олонхи парторганизацинууд партийна суглаануудта бэлэдхэхэ хэрэгтэ залуу коммунистнуудые олоор хабаадуулдаг боложо байна. Эдэ ба бусад хэмжээнүүд районой предприятинууд ба эмхи зургаануудай үмэнэ табигдажа байһан ажахын-политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ залуу коммунистнуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулгада нилээд туһалһан байна.

Теэд залуу коммунистнуудтай ябуулха хүдэлмэридэ дутуунуудшье бии. Тэдэнэй нэгэниинь юуб гэхэдэ, олохон партийна эхин организацинууд партидоторой хүдэлмэри һайжаруулха ба партиин зэргэдэ шэнээр абтагшадые идейно-политическээр хүмүүжүүлхэ хэмжээнүүдые абанагүй, кандидат ябаха болзороо үни удаанаар үнгэргэһэн хүнүүдтэ хайша хэрэгээр хандана. Тиимэһээ кандидат ябаха болзороо үни удаанаар үнгэргэһэн нилээд олон хүнүүд районой партийна организацида бии байха юм. Жэшээлхэдэ, Горпромкомбинадай партийна организацида кандидат ябаха болзороо үни удаанаар үнгэргэһэн 3 хүн бии. Тэдэнэр хадаа комбинадай ажалай түрүүшүүл юм. Теэд партийна организацинь эдэ нүхэд тухай анхаралаа багаар табина. Жэшээлхэдэ, нүхэр Жигмитова 1943 ондо партиин гэшүүндэ кандидат боложо ороһон аад, политическэ бэлэдхэл багатай байһан дээрэһээ гэшүүндэ ородоггүй байна. Тэрэ хадаа газетэ үсөөн уншадаг, партийна даалгабаригүй, ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ хабаадуулагдадаггүй байха юм. Политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь тэрээндэ партийна организацинь ёһотойгоор туһалдаггүй.

«Бурмонголстрой» трестын, маслобазын ба бусад зарим партийна организацинууд залуу коммунистнуудые политһуралсалда хабаадуулха хэрэгтэ ёһо тэдыгээр хандана.

Жиирэй коммунистнуудта, илангаяа залуу коммунистнуудта партийна даалгабари зарим парторганизацинууд үгэнэгүй.

Залуу коммунистнуудые һайнаар хүмүүжүүлхэ, предприяти ба эмхи зургаануудайнгаа хүдэлмэриин түлөө партиин гэшүүдэй ба кандидадуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна суглаанууд ехэ удхашанартай. Гэбэшье, энэ хэрэгтэ олохон парторганизацинууд анхарал багатайгаар хандана. Жэшээлхэдэ, гүрэнэй филармониин, маслобазын, хлебокомбинадай партийна организацинуудта партийна суглаанууд үсөөн үнгэргэгдэнэ, тэдэндээ яаралтайгаар бэлэдхэнэ, асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд, илангаяа залуу коммунистнууд һулаар, эдэбхи багатайгаар хабаадана. Суглаанууд дээрэнь ехэнхидээ КПСС-эй райкомой һайшаан дурадхаһан асуудалнууд табигдаад лэ, харин тус партийна организацинууд өөһэдынгөө үүсхэлээр шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэнэгүй.

Эдэ бүгэдын эсэстэ залуу коммунистнуудай зүгһөө партийна ба гүрэнэй журам эбдэхэ ябадал үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, гүрэнэй филармониин партийна организацида партиин гэшүүнэй хоёр кандидадууд бии. Теэд тэдэнэр хоюулан партийна суглаанда үсөөн ябадаг, гэшүүнэйнгээ түлөөһэ удаан саг соо түлэдэггүй, ажал хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг байна. Мүн Главторчерметын управлениин, Бурмонкоопсоюзай автобазын, маслобазын парторганизацинууд залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бага анхарал табина. Энэ ушарһаа, жэшээнь, партиин гэшүүнэй кандидат И. А. Пластинин (маслобаза) удаан саг соо гүрэнэй зөөри хулгайлжа байһан байгаа. Тиин партиин гэшүүнэй кандидадһаа Пластинин гаргагдаһан байна.

Бүхы партидоторой ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие шууд һайжаруулга партийна организацинуудай шухалын шухала зорилго болоно.

КПСС-эй XIX съездээр баталагдаһан партиин шэнэ Устав хадаа коммунист бүхэнэй урда ехэ эрилтэ табина. Эдэ эрилтэнүүдые шууд бэелүүлхэ ябадал партиин залуу гэшүүд ба кандидадуудые хүмүүжүүлгэдэ үндэһэ һуури болохо байна.

Б. Егоров, КПСС-эй Улан-Удын Городской райкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагые даагша.

Трактористнуудые бэлэдхэлгэ—шухала зорилго

Парти, правительствын анхарал оролдолгын ашаар манай республикын хүдөө ажахы шэнэ шэнэ машинануудаар жэлһээ жэлдэ улам олоор хангагдана. Энээнтэй хамта колхозуудта МТС-үүдэй хэдэг тракторна хүдэлмэринүүд улам ехэ болоно.

1953 ондо республикымнай машинно-тракторна станцинууд колхозуудай таряанажалай хүдэлмэринүүдые ехэбшэлэн механизацилхаһаа гадна, тэдэнэй сабшалангаа үргэдхэхэ ба һайжаруулха хэрэгтэнь, үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ, буйлуулха ба малажал дээрэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдээ үргэнөөр механизацилгадань ехэхэн туһаламжа үзүүлхэ юм. Энэ зорилгые амжалтатайгаар дүүргэлгэ халаа техникые зүбөөр, дүүрэн хүсөөрнь ашаглаһанһаа нилээд дулдыдаха байна. Энээнэй тула трактор бүхэниие хоёр халаанда хүдэлмэрирүүлхэ гэээшэ тон шухала.

Хаана трактор бүхэндэ хоёр жолоодогшод хүдэлмэрилнэб, тэндэ машинануудай үйлэдбэриин бүтээсэ холо үлүү байдаг гэжэ дүй дүршэл харуулна.

Түнхэнэй ба Жиримскэ МТС-үүдые жэшээ болгон харуулжа болоно. Эдэ МТС-үүдэй харьяата колхозууд хүдөө ажахынгаа бүхы хүдэлмэринүүдые саг болзортонь һайн шанартайгаар дүүргэдэг тула орооһото культурануудай һайн ургаса хуряадаг юм.

Эдэ МТС-үүдэй хүдэлмэридэ үлүү онсо юумэн үгы. Гансал дүй дүршэл һайнтай кадрнууд эндэ саг үргэлжэ хүдэлмэрилдэг. Механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ анхарал үнинэй хандуулагдадаг дээрэһээ һүүлэй жэлнүүдтэ эдэ МТС-үүд трактористнуудаар дутамаггүй ба трактор бүхэн хоёр халаанда хүдэлмэрилдэг болоһон байна.

Хабарай полевой хүдэлмэринүүдэй эхилтэр хүсэд хүрэхэ механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэг мүнөө тон шухала болоо. Энэ зорилгые гол түлэб республикын механизациин һургуулинууд шиидхэхэ уялгатай.

Һаяын сагта эдэ һургуулинуудые дүүргэжэ гараһан хүнүүдээр механизаторнуудай тоо олошорхо, гэбэшье, трактористнууд үшөөл дутаха байна. Илангаяа Тарбагатайн МТС-тэ олоор дутаха юм. Тэндэ 1951 ондо трактористнуудгүй байһан дээрэһээ 26 трактор нэгэ халаанда хүдэлмэрилөө һэн. Тиихэдэ заһабарилагдажа бэлэн болоһон 4 трактор МТС-эй усадьба соо бүхэли жэл соо миин байгаа. Мүн Ново-Брянска, Ториин, Куйтунска, Окино-Ключевскойн, Бага-Куналейн ба республикын бусад зарим машинно-тракторна станцинуудта трактористнууд олоор дутаха байна.

Зарим МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ба мэргэжэлтэд механизаторска һургуулинуудта түсэбэй ёһоор хүнүүдые эльгээһэн ба дутуу трактористнуудаа хүсөөхэ зорилгоор МТС дээрээ трактористнуудай курсануудые үни хада эмхидхэһэн байна. Жэшээлхэдэ, Жиримскэ, Ехэ-Кударын, Саянтын ба бусад зарим МТС-үүдтэ трактористнуудай курсанууд эмхидхэгдээд, хүдэлмэрилжэ байна. Эдэ курсануудта МТС-үүдэй эрдэм һайнтай мэргэжэлтэд, механигууд заадаг байна. Һурагшад бүхы маркын тракторнуудые шудална.

Гэхэ зуура, өөһэдтөө трактористнуудые бэлэдхэхэ хэрэгые олонхи МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд тоонгүй. Жэшээлхэдэ, Закаменай, Тарбагатайн, Ново-Брянска, Кяхтын ба Селендумын МТС-үүдтэ трактористнуудай һуралсал мүнөө болотор эмхидхэгдээгүй байһаар. Эдэ МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд колхозуудта хүдэлмэришэд хүртэнэгүй, барандаа малажал дээрээ элсүүлэгдэнхэй гэһэн хооһон шалтагаан бариад һуудаг заншалтай. Жэшээлхэдэ, Ново-Брянска МТС-эй (трактористнуудаар дутамаг байһан дээрэһээ тракторна хүдэлмэриингөө 1952 оной түсэбые дүүргэээгүй байһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй) главна агроном нүхэр Медведев иимэрхүү һанал бодол дурдажа һуудаг.

МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд дары сагаа трактористнуудые бэлэдхэхэ курсануудые эмхидхэжэ, тэдээндэ һуралсалай зохихо услови байгуулха ёһотой.

Трактористнуудай курсануудта һурагшадые шэлэн олохо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха шухала. Тэдэниие прицепщигүүд, комбайнернуудай туһалагшад ба колхозой үйлэдбэриин түрүүшүүлһээ шэлэн олохо хэрэгтэй. Тэрэнһээ гадна, трактористнуудай курсануудта басагадые олоор оруулха, тэдэнэй һуралсал ба хүдэлмэридэ саг үргэлжэ туһалха хэрэгтэй.

Һайн кадрнуудые бэлэдхэлгэ хадаа һуралсалай шанарһаа ехээр дулдыдадаг. Иимэһээ МТС бүхэндэ һургуулиин классуудые түхеэрхэ, плакадууд, машинануудай механизмын македүүд, хэрэгтэй номууд гэхэ мэтые худалдан абаха, һургуулида зааха хүнүүдые — механигууд, агрономууд, тракторна бригадануудай түрүү бригадирнууд ба эрхим трактористнуудай дундаһаа шэлэн олохо ёһотой.

Механизаторнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ олохон МТС-үүд горьтой алдуу дутуунуудые гаргадаг. Заримдаа курсантнууд хабар болотор номууд ба плакадуудые хэрэглэн һураад, хабарай полевой хүдэлмэринүүдтэ гарахадаа тракторайнгаа эбдэрэн сасуу юугээшье хэхэеэ оложо ядажа байдаг. Тиимэһээ курсантнуудай трактористнууд болоод байхадаа машинынгаа эбдэрэн зогсоходо заһажа шададаг байхын тула трактор, горючи ба түрхихэ материалнуудые МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд үгэжэ, занятинуудые эхэнхидээ мастерской соо үнгэргүүлжэ байха ёһотой.

Курсантнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулха тон шухала. Даалгагдаһан техникэдээ харюусалгатайгаар хандажа, дүүрэн хүсөөрнь ашаглахын түлөө ходолоо оролдожо ябахаар тэдэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй.

Мүнөө МТС-үүдтэ олон тоото трактористнууд ба тракторна бригадануудай бригадирнууд заһабарилгада ерэжэ, механизаторнуудай агротехническэ эрдэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ эгээл зохистой үе болоод байна. Тиимэһээ МТС-үүдэй агрономическа мэргэжэлтэд механизаторнуудай занятинуудые таһалдалгүйгөөр, тогтоогдоһон программын ёһоор үнгэргэжэ байха уялгатай.

Мэргэжэл һайнтай трактористнуудые олоор бэлэдхэхэ гээшэ тон шухала хэрэг мүн. Трактор бүхэниие хоёр халаанда хүдэлмэрилүүлхэ гээшэ МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ба мэргэжэлтэдэй арюун уялга болоно.

И. Бурмистров.
БМАССР-эй Хүдөө ажахын министрэй орлогшо.

Манай колхоз үрһэ гүйсэд хаагаа

Манай колхозой гэшүүд ба механизаторнууд үнгэрэгшэ жэлдэ таряанай үндэр ургаса хуряажа, гүрэнтэйгөө саг болзор соонь тоосоһон байна. Таряа хуряалгын ба тушаалгын ябажа байхада үрһэнэй, страховой фондын участогуудай таряан хиидхэгдэжэ, сэбэрлэгдэжэ ба хатаагдажа байгаа һэн.

Намар эртэнһээ хойшо оролдолго гаргаһанай ашаар эдэ фонднуудые гүйсэд байгуулжа шадаабди. Сэбэрлэгдэһэн 1314 центнер үрһэнэймнай таряан лабораторидо шалгагдажа, тарилгын кондицида хүргэгдэһэн байна.

Мүнөө үрһэнэй ба страховой фонднуудай складууд колхозой шалгалтын комиссяар тамгалагдаад, колхозой кладовщигта тушаагданхай.

Үрһэ хаалга дээрээ манай колхозой таряанажалай № 1 бригада (бригадирынь нүхэр П. Б. Цыбденов) шалгаржа гараа. Тус бригадын гэшүүд М. Гармаев, Ш. Шагдуров, Д. Цыренов, Б. Байжалова, П. Шагдурова ба бусад намар эртэ байхаһаа хойшо үрһэ хаалга дээрэ хүдэлмэрилжэ, 1000 гаран центнер эрхим сортын үрһэ хаагаа.

Манай колхоз гүрэндэ таряа тушаажа дүүргэээд, колхознигуудай ажалта үдэр бүхэндэ 4 килограмм таряа авансаар хубаагаа. Колхознигууд Д. Чимбеев, С. Занданов, Д. Будаев, Д. Дайндакова, М. Гармаев ба бусад тус бүридөө 150—170 пүүд таряа абаһан байна.

Жэл бүри ехэ таряа ургуулхын тула эрхим шанартай үрһэн хаагданхай. Хэдэн зуугаад гектар пар һайнаар хахалагдаһан, тэрэ тоодо нилээд ехэ намарай пар хахалагдаһан байна. Мүнөө агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые полинууд дээрэ үргэнөөр ябуулжа эхилэнхэйбди. Кяхтын МТС-эй участково агроном нүхэр Агафоновой хүтэлбэреэр үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ тусхай звено хүдэлмэрилнэ. Энэ звено полинуудта наг шэбхэ гаргажа, саһа тогтоожо захаланхай.

Н. Н. Чебаков, Кяхтын аймагай, Усть-Киранай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

ШЭНЭ ТАБАНЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Стахановка Цырен-Жигмыт Молонова

—Би гуталай фабрикада ажаллаха хүсэлэнтэйб,—гэжэ залуухан басаган Кяхтын гуталай фабрикын директэртэ хандаа һэн.

—Һурагшаар гү?—гэжэ директэрэй асуухада басаган «болохо даа, зүгөөр, би хэдэн жэлдэ сабхишаар хүдэлмэрилһэн байнаб» гэжэ харюусаа бэлэй.

Уданшьегүй Цырен-Жигмыдые ажалда абажа, гутал эсхэлгын цехтэ эльгээхэ зуураа, баян дүй дүршэлтэй мастер Дмитрий Сутемьевтэ даалгажа үгөө һэн. Тэрэ гэһээр 6 жэл үнгэрөө.

Цырен-Жигмыт гутал эсхэгшын мэргэжэлые үсэд нэтэрүү ба эршэтэ ажалаараа шудалжа эхилээ һэн. Нэгэ жэл үнгэрөөд байхада, тэрэ басаган фабрикын эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэниинь болобо. Тэрэнэй хүдэлмэрилдэг газарта улаан туг хан хадхагдаба.

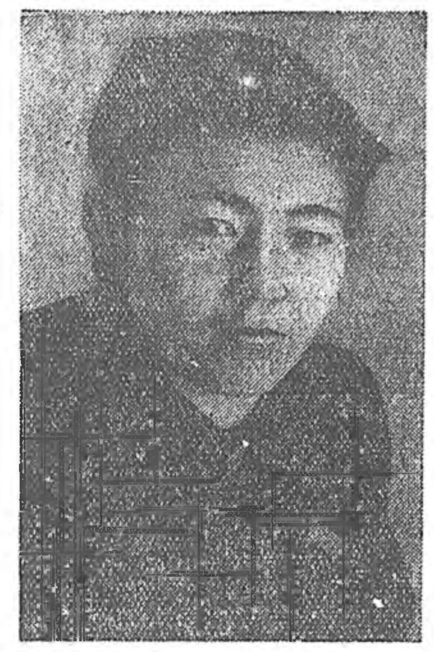
—Шадабаритайгаар ба үсэд нэтэрүүгээр хүдэлмэрилжэ, ажалай бүтээсые ходоодоо дээшэлүүлдэг басаган юм—гэжэ мастер-коммунист Дмитрий Сутемьев басагые магтан хөөрэдэг болобо.

Тиигээд, һургагша ба һурагша хоёрой хоорондо мүрысөөн эхилбэ. Бушуу шамбайгаар, зоримгойгоор ажаллажа, стахановка болоһон энэ басаганай дүй дүршэлтэй фабрикын залуушье, наһатайшье хүдэлмэришэд-оёдолшод танилсадаг болобо.

1951 он. Кяхтын аймагай һунгуулиин нэгэ округой һунгагшад фабрикын солото стахановка Цырен-Жигмыт Ринчиновна Молоновае аймагай Соведэй депутадаар нэгэн һаналаар һунгажа, ехэ этигэл найдабари тэрээндэ үзүүлбэ. Уданшьегүй нүхэр Молонова БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадаар мүн лэ нэгэн дуугаар һунгагдаа һэн.

Арад зоной энэ ехэ этигэл найдабарида гансал стахановска ажалаараа харюусахаб гэжэ үнэн зүрхэнһөө шиидэһэн советскэ патриотка бүри эршэмтэйгээр, творческо үүсхэлтэйгээр ажаллажа ороо һэн. Гансал эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилхэһөө гадна, үнэтэ материалнуудые алмажа, түсэбһөө гадуур гуталнуудые оёхо арга фабрикада олгодог байба.

Манай Эхэ ороной экономикые хүгжөөхэ сталинска табадахи табанжэлэй түсэб тушаа Коммунистическэ партиин XIX съездээр баталагдаһан директивэнүүд соо промышленность бүри ехээр ба хурдан темпээр ургаха байна, тэрэ тоодо арһан гутал үйлэдбэрилгэ 55 процентээр ургаха юм. Тиин, партиин съездын энэ шиидхэбэринүүдтэй гүнзэгыгөөр танилсаад байхадаа, Цырен-Жигмыт Ринчиновна гутал эсхэхэ табанжэлэйнгээ даалгабариие хоёр жэл хахад соо дүүргэхэ уялга абаа.

Советскэ хүнүүд хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэдэг заншалтай. Мүнөө коммунистка Молонова халаан соогоо 40 пара арһан гутал эсхэхэ байһан аад, 80 гаран пара эсхэдэг хоёрзуутан болонхой.

Цырен-Жигмыдэй хүдэлмэриие ажаглан шалгажа байһан хуушанай мастер, фабрикын техническэ шалгалтын таһагай начальник нүхэр Фролов энеэбхилэн иигэжэ хөөрэнэ:

—Юушье гэжэ хэлэхэ аргагүй, эрхим лэ хүдэлмэри гээшэ. Манай Цырен-Жигмыт мүнөө хуушанай ба баян дүй дүршэлтэй болоһон мастернууд Сутемьев, Пётр Неволин гэгшэдһээ зааханшье дутуугүйгөөр, заримдаа үлүү бэрхээр ажаллана.

Иимэ амжалта хайшан гээд түйланабта? Иимэ асуудалтайгаар бидэнэр басаганда хандабабди.

—Минии ажалда ямаршье гайхамшагта юумэн байхагүй, харин «уялга абаа һаа дүүргэ, үгэеэ үгэө һаа тэрээндээ эзэн боло» гэһэн гуримтайгаар хүдэлмэрилэгшэб,—гэжэ басаган энеэбхилэн харюусаба. —Нэн түрүүндэ, хүдэлмэриингөө сагые нигтаруулан, минута бүхэниие дүүрэнээр ашаглахые оролдоһоо гадна, ажалдаа 15 минута урид ерэжэ, хүдэлмэриингөө газарые ба түүхэй эдүүдые бэлэн болгодогбди.

Арад зоной этигэл найдабариие нигэжэ эршэтэ ажалаараа дүүргэхэһээ гадна, олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, Ленин—Сталинай партиин гэшүүнэй нэрэзэргые дээрэ үргэжэ ябадаг нүхэр Молонова шэнги түрүүшүүлые коллективтээ бүри олоор хүмүүжүүлхэ гээшэ тус фабрикын хүтэлбэрилэгшэдэй арюун уялга мүн.

С. Зодбоев.

Эмхи гуримгүй чайна

Ториин аймпотребсоюзай Доодо-Тэри тосхоной чайнын коллектив эмхи гуримгүй, нобшо һулаар ажаллана. Чайные даагша нүхэр М. Поломошнов хүдэлмэреэ һайжаруулхые оролдоногүй. Чайна үбэлдэ муугаар бэлэдхээ. Гэрэйнь үүдэн хаагдахаяа болёод, хүйтэн агаар үлеэжэ байдаг, сонхонуудынь хоёр дабхар рамануудгүй дээрэһээ хурга зузаан мүльһөөр хушагданхай. Чайнын байра үнэ удаанай сагаадагдаагүй.

Эдеэ хоолойнь ассортимент үсөөн. Эндэ хараалагдаһан сэнгэй ёһоор сахартай сай 33 мүнгөөр худалдахын оронд 35 мүнгөөр, сахаргүй сай 8 мүнгэнэй орондо 10 мүнгөөр худалдана. Иигэжэ үнгэрһэн 5 һарын туршада клиентнүүдһээ 211 түхэриг үлүү абаа.

Закаменай аймпотребсоюзай шофёр энэ онэй октябриин 26-да, ноябриин 24-дэ Городок городой поселково Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Л. М. Титова гэгшэ эдеэн шанар муутайгаар, амта шэмтэгүйгөөр буйлуулагдана, һайнаар угаагдаагүй, муухай амһартанууд соо эдеэн үгтэнэ, официантканууд өөһэдынгөө хэрэгээр һаатажа, клиентнүүдые удаанаар барина гэжэ бэшэһэн байгаа.

Теэд эдэ клиентнүүдэй гомодол ба мэдүүлгэнүүд мүнөө хүрэтэр хэрэгсээгдээгүй байһаар.

Чайнын хүдэлмэриие һайжаруулха талаар аймпотребсоюзай правлениин зүгһөө эрид хэмжээ абахаар болоо.

В. Гринёв.

Нүүдэл наймаа үргэдхэнэ

Республикын Министрнүүдэй Соведэй ба партиин обкомой заабаринуудые дүүргэн Закаменай аймпотребсоюзай олон сельпонууд малшадай дунда нүүдэл худалдаа наймаа эрхилэлгые нилээд һайжаруулаа. Тэдэнэр һүүлэй хоёр һара соо нүүдэл наймаагаар 200 телогрейкэ, 225 хүбэнтэй үмдэ, 325 пара валенка, 150 пара булгайр гутал, 100 пара кирзовэ сабхи гэхэ мэтые худалдаа.

Гадна, промышленна эд товар, эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэгээр худалдаһан байна. Нүүдэл наймаа эрхилэлгээр Енгорбойн сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Лубсанов), нүхэр Норбоевой хүтэлбэрилдэг Шара-Азаргын сельпо, тус сельпогой магазинуудай продавецүүд Хандуев ба Ламаева, нүхэр Жалсанов түрүүлэгшэтэй Санагын сельпогой коллектив илангаяа шалгарһан байна. Тэрэшэлэн нүхэр Зундоевой хүтэлбэрилдэг Михайловска сельпо, Үлегчинэй сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Гомбоев) нүүдэл худалдаа наймаа саг үргэлжэ эрхилнэ.

Тиибэшье, зарим сельпонуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэриие тоодоггүй зандаа. Жэшээнь, нүхэр Долгоржапов түрүүлэгшэтэй Цакирай сельпогой магазинуудай хүдэлмэрилэгшэд малай үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо нүүдэл наймаа нэгэшье удаа эмхидхээгүй. Теэд, аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд хажуудаа байһан сельпогой энэ дутагдалые мэдэжэ байһан мүртөө ямаршье хэмжээ абангүй.

Д. Данилов.

Үбэлэй спортивна сезониие эмхитэйгээр үнгэргэхэ

Манай залуушуул санын спортдо ехэ дуратай юм. Һүүлэй үедэ манай республика соо санашадай тоо нилээд олошорһон, тэдэнэй спортивна мэргэжэл дээшэлһэн байна. Город болон хүдөө нютагуудай физкультурна коллективүүд соо хэдэн зуугаад, мянгаад хүнүүд санын спорт эрхилдэг байха юм. Эдэнэй дундаһаа РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын ба город хоорондын харюусалгата мүрысөөнүүдтэ хабаадалсадаг Ваня Аненков, Кокорин, Развожаев, Лиза Гармаева, Мария Лубкова гэхэ зэргын шадамар санашад ургажа гараһан байна.

Үбэлэй спортивна сезон мүнөө үедэ түлэб дундаа ябажа байна. Бурят-Монголой хэдэн мянган хүбүүд, басагад, һургуулиинхид, студентнүүд болон ажалшад үдэр бүри хүдөө таража санын урилдаа хэжэ байна.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ комитет хадаа үбэлэй сагай ниитын спортивна хэмжээ-ябуулгануудай календарна түсэб зохёоһон байха юм. Энэ түсэбэй ёһоор санын болон конькиин спортоор ехэ наһатанай ба залуушуулай дунда хэдэн арбаад зүйлэй мүрысөөнүүд, колхозно шатаршадай турнир хүндэ юумэ үргэхэ, хүдөөгэй бүхэшүүлэй конкурс болон боксоор мүрысөөнүүд хараалагдаһан байна. Эдэ мүрысөөнүүдтэ 50 мянгаад шахуу хүн хабаадалсаха юм.

Январь һарада Улан-Удэ городто санын спортоор Сибирь болон Зүүн зүгэй залуушуулай нэгэдэхи һуури эзэлэлгын үбэлэй мүрысөөн болохо байна. Энэ мүрысөөндэ зуу гаран санашад хабаадалсаха.

Мүн январь һарада РСФСР-эй кубок абахын түлөө манай городоорхин Иркутск городой командатай тулаха байна. Февраль һарада сибирскэ зоны колхознигуудай шатарай турнир болохо юм.

Бурят-Монголой АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадионой каток дээрэ городой хоккеистнүүд ноябриин 23-да үбэлэй спортивна сезон нээжэ, энээнтэй дашарамдуулһан кубогые эзэлхын түлөө шанга тэмсэл болоһон байгаа. Энэ тэмсэлдэ Улан-Удын ПВЗ-гэй «Локомотив» обществын спортсменүүд илажа гараһан байгаа.

Декабриин 5-да, Сталинска Конституциин Үдэр Улан-Удын болон республикын олохон аймагуудай санашад санын спортын үбэлэй сезон нээһэн байна. Энээндэ зорюулагдаһан мүрысөөнүүдтэ хэдэн мянгаад залуушуул хабаадалсаһан байна гэбэл: Улан-Удэ городой түрүү һуури эзэлэлгын эстафетэдэ 78 команда, Түнхэнэй аймагта 150 гаран санашад хабаадалсаһан байна. Мүн иимэ мүрысөөнүүд Кабанскын, Иволгын, Кяхтын болон бусад олон аймагуудта үнгэрөө.

Холын Закаменай аймагта гурбан хоккейнэ команданууд эмхидхэгдэһэн байха юм, эдэнэй нэгэн «Коминтерн» колхоздо байгуулагдаа.

Үбэлэй спортивна сезониие нээлгэдэ зорюулагдаһан санын спортын мүрысөөндэ Городок городто 90 гаран залуушуул хабаадалсаһан байна. 10 километрын урилдаанда нүхэр Популо түрүүлжэ ерэһэн, табан километр соо урилдаһан басагадай дунда нүхэр Логутова түрүү һуури эзэлһэн байгаа.

Улан-Удэ городто декабриин табанда санын спортоор мүрысөөн дүрбэн бүлэг хүнүүдэй — залуу басагад, хүбүүд, эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй дунда болоһон байгаа.

Басагадай бүлэг соо 65-дахи һургуулиин коллектив түрүү һуури абажа, арбадахи һургуулиин басагад хоёрдохи һуурида гараһан байгаа. Хүбүүдэй № 1 дунда һургуулиин команда түрүү һуури, № 16 һургуулиин хүбүүд хоёрдохи һуури эзэлээ. Санын эстафетэдэ илажа гараһан олон тоото залуу спортсменүүд Сибирь болон Дальна Востогой зонодо РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын зональна мүрысөөндэ хабаадалсахаар республикын сборно командада оролсоһон байна.

Эхэнэрнүүдэй командын хоорондо айхабтар үсэд шанга тэмсэл боложо, ПВЗ-гэй «Локомотив» обществын санашад түрүү һуури эзэлээ, «Медик» обществын спортсменкэнүүд тэдэнһээ нэгэ минутаар гээгдэжэ ерэһэн байна.

Эрэшүүлэй дунда баһал шанга тэмсэл болоһон байгаа. Эстафетнэ урилдаанда «Спартак» гэдэг һайн дуранай спортивна обществын команда түрүү гаража, «Урожай» гэдэг һайн дуранай спортивна обществын санашад хоёрдохи һуури эзэлһэн байха юм. Үбэлэй спортивна сезониие нээлгын хүндэлэлдэ болоһон городской мүрысөөнүүд дээрэ «Динамо» гэдэг физкультурно-спортивна общество болон кооперативна техникумэй физкультурын коллектив үлэмжэ олон командануудые эльгээһэн байгаа.

Мүнөө үбэлэй спортивна сезондо конькиин спортые саашадань хүгжөөхэ талаар онсо шухала ба харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Энээнтэй дашарамдуулан залуушуулда шухала условинуудые байгуулха хэрэгтэй. Илангаяа мүнөө байгаа катогууд болон республикын колхозууд шадарай мүльһэнүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

Конькиин спортын үбэлэй сезон манай республика дотор декабриин 7-до нээгдэһэн байна. ПВЗ-гэй «Локомотив», түмэр замай транспортын ба «Динамо» стадионой катогууд дээрэ хэдэн зуугаад ажалшад, студентнүүд болон һургуулиинхид амаралтынгаа үдэрые үнгэргэнэ. Спортивна обществонууд болон физкультурна коллективүүдэй дала гаран эрхим спортсменүүд ПВЗ-гэй «Локомотивай» стадионой каток дээрэ болоһон урилдаанда хабаадалсаа.

1953 оной февраль һарада болохо Советскэ Армиин ойн һайндэртэ республикын физкультурна коллективүүд бэлэдхэжэ байна.

Бурят-Монголой АССР-эй Гэгээрэлэй министерство болон физкультура ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ республиканска комитет һургуулиин багашуулай дунда санаар, конькигаар урилдалгын мүрысөө үнгэргэжэ байна.

Үбэлэй спортивна сезоной эхилһэн түрүүшын үдэрнүүдтэ нютагуудай физкультурын коллективүүдтэ, спортивна обществонуудта, физкультурын комитедүүдтэ санын болон конькигаар урилдаха спортые хүгжөөхэ талаар нилээд олон дутуу дунда зүйлнүүд элирһэн байна. Илангаяа физкультурна хүдэлөөе ниитын болгохо, манай спортсменүүдэй шадабари мэргэжэлые дээшэлүүлхэ талаар ехэхэн дутуу зүйлнүүд бии юм. Манай санашадай, конькишадай амжалтануудые хараад үзэхэдэ тэдэнэр спортивна гурбадахи зэргэһээ дээшэ гараагүй байна.

Санын спортын үбэлэй сезониие нээлгэдэ зарим коллективүүд спортсменүүдые табяагүй байха юм. Жэшээнь «Искра» гэдэг ехэ спортивна общество болон пединститут мүрысөөндэ хабаадалсаагүй байна.

Зарим аймагуудта, жэшээнь, Бичурын, Зэдын, Ториин, Байкало-Кударын аймагуудта мүнөө хүрэтэрөө санын сезон нээгдээгүй байна. Эдэ аймагуудай физкультурна болон комсомольско организацинууд энэ хэрэгтэ анхаралаа гүйсэд хандуулнагүй.

Спортдо гол һууриие залуушуул эзэлдэг байна. Тиимэ дээрэһээ физкультурна организацинууд элир залуушуул болон багашуулай дунда санын спортые хүгжөөхэ хэрэгтэ тон ехэ анхарал хандуулха ёһотой. Теэд Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Ториин, Хэжэнгын аймагуудай һургуулинуудта санын спортын хэрэгсэлнүүд элбэг аад, үнэн дээрээ һургуулиинхид энэ спорт үргэнөөр эрхилдэггүй байха юм.

Тиимэ дээрэһээ физкультурын комитедүүд болон комсомольско организацинууд залуушуулые санын ба конькиин спортдо олоор хабаадуулжа, ГТО ба БГТО-гэй значок абахынь түлөө үбэлэй спортые үргэнөөр эрхилхэ ёһотой байна.

Физкультура ба спортын комитедүүд, комсомольско организацинууд хадаа үбэлэй спортивна сезондо колхозно залуушуулай дунда санын спортые хүгжөөхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха ёһотой.

Түнхэнэй, Заиграйн аймагуудай олон тоото колхозууд санын мүрысөөнүүдэй базануудые байгуулхын түлөө ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна.

Гэбэшье, Кабанскын, Бичурын, Тарбагатайн, Байкало-Кударын аймагуудай нэгэшье колхоздо сана байдаггүй. Эдэ колхозуудые хүтэлбэрилэгшэд болбол үбэлэй сагай спортивна багажа хэрэгсэлнүүдые худалдажа абаха талаар өөрынгөө физкультурна коллективүүдтэ туһаламжа үзүүлдэггүй байна.

Республикын физкультурна, профсоюзна, комсомольско организацинууд болбол физкультурна хүдэлөөе олониитын болгохын түлөө, физкультурнигуудай спортивна мэргэжэлые дээшэлүүлхын түлөө большевистскээр тэмсэхэ уялгатай.

М. Хабалов, физкультура ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ республиканска Комитедэй түрүүлэгшэ.

Хүүгэдэй садта

Ородой агуухэ классигуудай зохёолнуудай удхаар зурагдаһан гоё һайхан зурагуудаар шэмэгдэһэн һаруул ба дулаан залнууд...

Хүгжэмэй ирагуу һайхан абяан доро хүүгэд дуу дууралдана. Эндэ ахалагша группын хүмүүжүүлэгшэ Августа Гавриловна Авдеева хүгжэмэй заняти үнгэргэжэ байна гээд манда заахан Олег Батышев хэлэбэ.

Удаадахи таһагта ороходомнай, хүүгэд амитадай буланда олооро сугларжа, тэндэ байһан туулай, баха, загаһадые эдеэлүүлжэ байнад.

Иигэжэ Улан-Удын судна заһабарилгын заводой хүдэлмэришэдэй хүүгэд түрэлхидэйнгөө ажаллажа байха үедэ № 26 хүүгэдэй садта сагаа хүхюун, сэнгүүгээр үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Витя Попов, Лиза Минина, Люба Гусева гэгшэд аквариум соо байһан загаһадые эдеэлүүлжэ байнад.

В. Шитиковэй фото.

Юридическэ консультаци

Колхозуудай исковэ мэдүүлгэнүүдые яажа бэшэхэб

Колхозуудтай элдэб организацинууд ба хүнүүдэй тоосохо үедэ хоорондонь арсалдаан гарадаг, заримдаа хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэхэ ябадал ушардаг байна. Колхозуудай финансова байдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ колхозуудтай саг соонь, үнэн сэхээр тоосохо гээшэ шухала удхашанартай. Энээнние хараадаа абажа, арадай сүүдтэ исковэ мэдүүлгэнүүдые бэшэхэ хэрэгтэнь колхозуудай счетоводуудта ба шалгалтын комиссинуудта туһаламжа болгохо зорилготойгоор энэ статья бэшэгдэбэ.

1. Колхозой зөөри бусааха ба дебиторско үри нэхэхэ тухай искнүүд.

Колхозуудай дебиторско үринүүдые усадхалга манай республика дотор хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Ушар иимэһээ колхозуудтай саг соогоо тоосоогоо хэдэггүй организацинууд болон эмхи зургаануудта искнүүдые хэхэ хэрэгтэй. Тиихэ зуураа колхозуудта үгтэхэ үриин мбии болоһон ушарые исковэ мэдүүлгэнүүд соо харуулха шухала. Худалдаанай, подрядай, хүлһэлэлгын, колхознигуудай лицевой счёдой буулгабари бэшэг, үритэй хүнэй үгэһэн уялга исковэ мэдүүлгэнүүдтэ хабсаргагдаха ёһотой. Хэрбээ үриеэ арсаха болоо һаань, нэхэгшэ хүн мүнгэ, продукт гү, али ондоо зөөри абагша хүнэй гараа табиһан документые хамжуулха ёһотой. Договорой ёһоор колхозуудһаа элдэб организацинуудай худалдажа абаһан хүдөө ажахын продуктнуудай, фуражай, малай сэн хэлсээ баталагшадай тогтооһоноорнь харуулагдаха зэргэтэй.

2. Колхозно газар эдлэлгые эбдэһэнэй эсэстэ ушаруулагдаһан хохидолые хүсэлдүүлхын тула колхозой, мүн аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай гү, али сельсоведэй түлөөлэгшэдэй ба газар эдлэлгые эбдэһэн хүнэй байлгатайгаар табигдаһан, актнууд, ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой шиидхэбэринүүдые исковэ мэдүүлгэнүүдтэ хабсаргахада болоно. Ушаруулагдаһан гарза хохидолой хэмжээн комиссяар гү, али хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй шиидхэбэреэр тодорхойлогдохо байна. Колхозой газарые өөһэдөө мэдээд эдлэһэн гү, али үбһэ сабшаһан, ургаса хуряаһан гэмтэ хүнүүд ба организацинууд хуулиин харюусалгада хабаадуулагдахаһаа гадна, абаһан юумэеэ бусааха зэргэтэй. Колхозой сабшалан дээрэһээ хуули бусаар сабшагдаһан үбһэн үбһөөрөө бусаагдаха ёһотой. Хэрбээ үбһөөрнь бусаагдаха аргагүй байгаа һаань, рыночнэ сэнгээр мүнгэ түлэхэ байна. Хүдөө ажахын бусадшье продуктнууд ба фураж мүн лэ иигэжэ бусаагдаха болоно. Колхозой газарые өөһэдөө мэдэжэ эдлэһэн хүнүүд ба организацинууд тэрэ газар дээрэ хүдэлмэрилһэнэй, тэрээндэ үрһэ хүрэнгэ оруулһанай түлөө колхозһоо түлөөһэ абаха эрхэгүй.

3. Договорно уялгануудые дүүргээгүй байһанай түлөө исковэ мэдүүлгэнүүдтэ договор хабсаргаха, мүн тэрэшэлэн договорно уялгануудай дүүргэгдээгүйн гэмээр ушаруулагдаһан гарза хохидолой хэмжээе тодорхойлһон шалгалтын актнууд хабсаргагдаха байна.

4. Колхозуудай зөөри хогшолдо гэмтэл ба хохидол ушаруулһанай түлөө искнүүд гол түлэб гурбан янзын байдаг: а) моридые үхүүлһэнэй түлөө гарзые бусааха тухай; б) эбэртэ бодо мал, гахай, хони, ямаа үхүүлһэнэй ба хулгайда оруулһанай түлөө гарзые бусааха тухай; в) колхозой тараалан малда гэшхүүлһэнэй ба эдюулһэнэй эсэстэ ушаруулагдаһан гарзые бусааха тухай.

Моридые үхүүлһэнэй эсэстэ гараһан гарзые бусаахын түлөө бэшэгдэһэн искнүүдтэ моридой үхэһэн шалтагаание тодорхойлжо ветеринарна врачын бэшэһэн актнууд, моридой худалдаанай сэн тухай аймагай хүдөө ажахын таһагай үнэмшэлгэ хабсаргагдаха байна. Эбэртэ бодо мал, гахай, хони, ямаа үхүүлһэнэй ба тэдэнние хулгайда оруулһанай түлөө гарзые бусааха тухай искнүүдтэ малай үхэһэн шалтагаание тодорхойлжо, ветеринарна врачын бэшэһэн актһаа гадна, малай эгээн ехэ сэн тухай аймпотребсоюзай «Заготконторын» үнэмшэлгэ хабсаргагдаха юм. Ниитын адуу мал үхүүлжэ артельдэ хэһэн гарзые зэмэтэй колхознигуудаарнь түлүүлхын тула исковэ мэдүүлгэтэй хамта колхозой правлениин гү, али колхознигуудай хамтын суглаанай шиидхэбэринүүд үгтэхэ зэргэтэй. Адуу мал үхүүлһэн гү, али үгы болгоһон хүнэй зэмыень тодоруулхын тула судебнэ засседанида уригдаха гэршэнэрэй нэрэнүүд исковэ мэдүүлгэнүүд соо бэшэгдэхэ байна. Тиихэ зуураа, адуу мори үхүүлһэн гэмтэ хүнүүдһээ мори гүрэндэ тушаалгын сэнгые гурба дахин нугалжа абаха, эбэртэ бодо мал, хони, ямаа болон гахайнуудые үхүүлһэн гү, али хулгайда оруулһан гэмтэ хүнүүдтэ малай худалдаанай сэнгые гурба дахин нугалжа түлүүлхэ, үүлтэртэ малай түлөө үүлтэртэ малай сэнгээр гурба дахин нугалжа түлүүлхэ хэрэгтэй байһание хараадаа абаха шухала.

Колхоз болбол сүүд дээрэ өөрынгөө интересые хамгаалхын тула түлөөлэгшые эльгээдэг юм. Колхозно-гражданска хэрэгүүдые хаража үзэхэ үедэ сүүд дээрэ колхозой хуулита түлөөлэгшэ (правлениин түрүүлэгшэ) гү, али колхозой договорно түлөөлэгшэ байлсаха зэргэтэй. Договорно түлөөлэгшэ хадаа колхозой түрүүлэгшын гү, али тэрэнэй орлогшын, мүн счетоводой гар табилгатай ба артелиин тамгаар гэршэлэгдэһэн доверенностьтэй байха ёһотой.

Хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэлгэтэй холбоотой колхозуудай исковэ мэдүүлгэнүүд хадаа СССР-эй Юстициин министерствын 1946 оной октябриин 5-най директивнэ бэшэгэй үндэһөөр 10 үдэрэй турша соо хаража үзэгдэхэ зэргэтэй. Сүүдэй исполнительнүүд сүүдэй шиидхэбэринүүдые 15 үдэрэй болзор соо гүйсэдхэхэ ёһотой.

С. Бадмаев. БМАССР-эй прокуратурын гражданско-судебнэ таһагай начальник.

Шэнэ жэлээр дашарамдуулан радиогоор Клемент Готвальд үгэ хэлэбэ

ПРАГА, январиин 2. (ТАСС). Чехословацка республикын президент Клемент Готвальд шэнэ жэлээр дашарамдуулан чехословацка арадта хандан, радиогоор үгэ хэлэбэ.

Үнгэрһэн жэлдэ болоһон уласхоорондын байдалай гол зүйлнүүдые шэнжэлхэ зуураа, Готвальд хадаа эб найрамдал хүсэһэн арадуудай дура хүсэл империалистнуудай эрмэлзэлгэһээ хүсэтэй байгаа гэжэ тэмдэглэбэ.

Венэдэ болоһон эб найрамдал хамгаалха арадуудай декабрьска Конгресс хадаа эб найрамдал сахихын ба бэхижүүлхын түлөө бүхы дэлхэйн хүдэлөөнэй асари ехэ далайсые толотомо һайханаар харуулаа. Иимэ олон арадуудые, иимэ олон хүнүүдые түлөөлһэн Конгресс дэлхэйн түүхэдэ үшөө байгаагүй юм. 85 оронуудай түлөөлэгшэд, элдэб янзын политическэ үзэл бодолтой, элдэб янзын шажан шүтэдэг, элдэб янзын ангинуудай түлөөлэгшэд тус Конгресс дээрэ байлсаба. Бүгэдэниитын эб найрамдал сахигдажа болохо, сахигдаха ёһотой юм, дайнай туһаламжатайгаар шиидхэгдэхэ арсалдаата асуудалнууд гүрэнүүдэй хоорондо байхагүй юм гэжэ тэдэнэр бүгэдөөрөө шиидэһэн байна.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө хүдэлөөнэй асари ехэ далайса ба энэ жэлдэ туйлагдаһан энэ хүдэлөөнэй амжалтанууд хадаа Советскэ Союзай амгалан политикын сэгнэгдэшэгүй ехэ удхашанарые дахин тэмдэглэнэ. Советскэ Союз болбол эб найрамдалай бүхэдэлхэйн лагериин гол түшэг тулгуури ба эб найрамдал хүсэгшэ бүхы хүн түрэлтэнэй хүсэл эрмэлзэлгые түрүүлэн мэдүүлэгшэ мүн.

Голландиин нэгэдэмэл профсоюзна центрын гурбадахи съезд

ВЦСПС-эй телеграмма

ВЦСПС Голландиин нэгэдэмэл профсоюзна центрын правленидэ иимэ телеграмма эльгээжэ хандаба:

«ГОЛЛАНДИИН НЭГЭДЭМЭЛ ПРОФЦЕНТРЫН ПРАВЛЕНИДЭ, АМСТЕРДАМ

Профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет хадаа Голландиин нэгэдэмэл профцентрын III съездэ хабаадагшадта ба танай ороной бүхы ажалшадта ахадүүгэй халуун баяр хүргэнэ.

Советскэ профсоюзна делегаци танай хани ёһоор уриһан уряалыетнай дүүргэжэ, өөрөө танай съездые амаршалжа шадаагүй байһаниинь харамсалтай байна, ушарынь голландска засагаархид Голланди ошохо визэнүүдые делегадуудта үгэхэеэ арсаба.

Ажалшадай социально-экономическа эрилтэнүүдые хамгаалха, профсоюзна хүдэлөөнэй нэгэдэл бэхижүүлхэ, эб найрамдал сахиха ба батадхаха хэрэгтэ амжалтануудые туйлахыетнай таанадта хүсэнэбди.

Голландиин ба Советскэ Союзай ажалшадай хоорондын хани барисаан мандаха болтогой!

Советскэ Союзай профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет».

Голландиин профсоюзна нэгэдэмэл центрын съезд энэ телеграммада иимэ харюу эльгээгээ гэбэл:

«ПРОФСОЮЗУУДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕДТЭ

Танай түлөөлэгшэдтэ визэнүүдые үгэхэеэ голландска правительство арсаба гэжэ бидэнэр мэдэжэ абаабди. Дура зоргоороо аашалалгада эсэргүү протест мэдүүлнэбди. Һайн һайхан хүсэлэнгүүдыемнай хүлеэн абыт. Дэлхэйн шэнэ дайе тухиралгада һаад хэхэ гэһэн шиидхэбэри хадаа манай хүдэлмэриин хүтэлбэри болохо юм гэжэ таанадые найдуулнабди. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгтэ хэһэн асари ехэ нэмэриин түлөө советскэ профсоюзуудта баясхалан хүргэнэбди.

Арадуудай хоорондын эб найрамдал мандаха болтогой!

Ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгэ мандаха болтогой!

Нидерландын нэгэдэмэл профсоюзна центрын гурбадахи съезд».

Болгариин хүдөө ажахын амжалта

СОФИ, январиин 1. (ТАСС). Болгариин хүдөө ажахын амжалтанууд тухай газартаряалангай министр Станко Тодоровой статья «Кооперативна газартаряалангай түлөө» газетэдэ мүнөөдэр толилогдоо. Коопериированиин далайса табанжэлэй түсэбэй хараалһанһаа нилээд үлүү гараа, хүдөө ажахын гол культурануудые, түрүүшын ээлжээндэ, оросһото ба техническэ культурануудые ургуулха, хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые механизацилха түсэб тэрэшэлэн үлүүлэн дүүргэгдээ гэжэ статья соонь хэлэгдэнэ.

Ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудай (ТКЗХ) тоо 2.745 хүрэтэрөө ургаба. ТКЗХ хадаа таряашадай ажахынуудай 53 процентыень нэгэдүүлнэ, элдүүрилэгдэдэг газарай 60 шахуу процентыень эзэлнэ.

Тракторнууд, комбайнууд ба хүдөө ажахын бусад машинануудые үгэдэг Советскэ Союзай ахадүүгэй туһаламжын ашаар, мүн эдэ машинануудые манай орондо бүтээн гаргадаг болоһоной ашаар, хүдөө ажахые механизацилга саг үргэлжэ урғана гэжэ статья соо хэлэгдэнэ. 1952 ондо хүдөө ажахые механизацилга хадаа табанжэлэй түсэбөөр 1953 ондо гэжэ хараалагдаһан түсэбһөө үлүүлээ. 12 мянга гаран тракторнууд ба 1300 советскэ комбайнууд манай поли дээрэ хүдэлмэрилнэ. Һая дүүрэһэн 1952 ондо хүдөө ажахы болбол 850 комбайн. 500 молотилка, 800 трактор, 1400 сеялкэ ба олон бусад машинануудые абаа, машинно-тракторна станцинуудай тоо 140 хүрэтэрөө ургаба.

Үндэр ургасын түлөө тэмсэлдэ ТКЗХ хадаа советскэ колхознигуудай ба механизаторнуудай баян дүй дүршэлые улам үргэнөөр нэбтэрүүлнэ гэжэ статья соо тэмдэглэгдэнэ.

Үнгэрһэн жэлдэ ТКЗХ гүрэнтээ тоосожо дүүргээ гэжэ статья соонь хэлэгдэнэ. ТКЗХ-гэй гэшүүд ехэ олзо олоно. Жэшээлхэдэ, Провадийска околиин Кракра тосхоной ТКЗХ-гэй гэшүүн кооператор Петко Атанасовай бүлэ мүнгэнһөө гадна, 40 гаран центнер шэниисэ, 3 центнер ячмень болон бусад олон продуктнуудые, мүн мүнгэ 691 ажалта үдэртэ авансаар абаа.

1952 ондо чехословацка ажалшад үйлэдбэриин амжалтануудые туйлаа

ПРАГА, январиин 2. (ТАСС). Чехословацка республикын ажалшад готвальдовска табанжэлэй табадахи жэлдэнь ороо. Ороной олон мянгаад предприятинууд 1952 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн байна. 1952 ондо Хойто-Чешскэ нүүрһэнэй бассейнэй горнягууд түсэбһөө гадуур 502 мянган тонно нүүрһэ абаа. Энэ бассейнэй Ян Швермын нэрэмжэтэ шахтын коллектив түсэбһөө гадуур 129 мянган тонно нүүрһэ орондоо үгэһэн байна.

Островско-Карвинска бассейнэй нүүрһэнэй комбинадай цехүүд жэлэйнгээ түсэбые декабриин 27-до дүүргээ.

Ород хэлэнэй 12.400 курса Польшодо эмхидхэгдээ

ВАРШАВА, январиин 1. (ТАСС). Үнгэрһэн жэлдэ Польшодо ород хэлэнэй 12.400 курса эмхидхэгдэжэ, тэдээндэ 225 мянган хүн һуралсаба.

Ород хэлэ шудалха асуудалнуудые эрхилһэн центральна комисси ород хэлэ шудалха хүдэлмэрие 1953 ондо улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэһэн шиидхэбэри баталан абаа. Ород хэлэ шудалхада туһалха ном һаяар хэблэгдэн гаргагдаха байна.

Сиридэхи байдал

БЕЙРУТ, январиин 2. (ТАСС). Ливанска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Сиридэ арестнууд үргэлжэлһөөр. Сириин премьер-министр байһан Мааруф Ад-Давалиби, мүн 250 студентнүүд арестовалагдаа гэжэ «Телеграф» газетэ бэшэнэ.

Профсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэдэй дунда арестнууд хэгдээ гэжэ газетэ тэмдэглэнэ. Сирийскэ хүдэлмэришэдэй Конгрессэй түрүүлэгшэ Ибрагим Бакри арестовалагдаа.

Корейдэхи событинууд

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, январиин 2. (ТАСС). Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай соединенинүүд дайсанда эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэжэ байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Үсэгэлдэр һүни американска самолёдууд Пхеньян шадарай амгалан тосхон газарнуудта дахин добтолбо.

Январиин 2-то зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 3 самолёт унагаагаа, 4 самолёдыень гэмтээгээ.

Корейскэ Арадай армида ба Хитадай арадай һайндуратанда Ким Ир Сен шэнэ жэлэй амаршалга хүргэбэ

ПХЕНЬЯН, январиин 1. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин солдадууд ба офицернүүдтэ корейскэ Арадай армиин верховно главнокомандалагша генерал Ким Ир Сенэй эльгээһэн шэнэ жэлэй амаршалгын послание пхеньянска радио мүнөөдэр дамжуулаа.

Тэмсэлэй ба илалтануудай шэнэ 1953 онние угтаха зуураа, би Эхэ оронойнгоо бэеэ дааха байдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө баатарлиг тэмсэлшэд, Арадай армиин хүндэтэ солдадууд, сержантнууд, офицернүүд ба генералнууд таанадта Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын, ажалай партиин ба өөрынгөө үмэнэһөө шэнэ жэлээр үнэн зүрхэнэйнгөө амаршалга хүргэнэб гэжэ послани соонь хэлэгдэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ корейскэ Арадай арми Хитадай арадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, фронтын бүхы участогууд дээрэ дайсанай галзуу шанга добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёо, дайсанай хүнүүдтэ ба техникэдэ угаа ехэ гээлтэ хоролто ушаруулан, толотомо илалтануудые туйлаа. Бузар муухайгаар диилдэһэн болобошье, корейскэ фронт дээрэ корейскэ Арадай армиин, Хитадай арадай һайндуратанай саг үргэлжын хүсэтэ сохилтонуудһаа боложо, ехээр диилдэһэн болобошье, американска интервентнүүд даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые эбдэн, өөһэдынгөө агрессивнэ һэдэлгэһээ арсанагүй, ээзэрхэлгын дай үргэдхэхые һэдэнэ. Дайсанай эдэ хорото ябуулганууд тухай һанажа, Арадай армиин солдадууд ба офицернүүд өөһэдынгөө дайшалхы бэлэдхэлые эсэшэ сусашагүйгөөр үргэхэ, һэрэмжэеэ дээшэлүүлхэ, частьнуудта дайшалхы шадабари, сэрэгэй заршамые бэхижүүлжэ үргэлжэлхэ ёһотой.

Фронт дээрэ эзэлһэн газараа эрид шангаар хамгаалан, сэрэгэй ябуулгануудые эдэбхитэй болгон, дайшалхы бэлэдхэлээ һайжаруулжа үргэлжэлэн, корейскэ Арадай армиин солдадууд ба офицернүүд ямаршье сагта, дайсанай добтолһон ямаршье газарта тэрэнние үй бута сохихо ёһотой.

Шэнэ 1953 ондо Арадай армиин бүхы солдадууд ба офицернүүд Хитадай арадай һайндуратантай дайшалхы хани барисаа ба һанал нэгэдэлгэеэ улам бэхижүүлхэ, патриотизмын, баатаршалгын ба эрид бата байлгын һайн һайхан жэшээнүүдые дабтажа, дайшалхы шэнэ амжалтануудые ба илалтануудые туйлахын тула дайсанай сэрэгэй аашануудые сохихо байха гэжэ этигэнэб.

Шэнэ жэлтэй дашарамдуулан, Ким Ир Сен Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствын, Корейн ажалай партиин ба өөрынгөө үмэнэһөө Хитадай арадай һайндуратанда амаршалга хүргэбэ. Өөһэдынгөө дайшалхы хани харилсаа ба һанал нэгэдэлгые бэхижүүлэн, Хитадай арадай һайндуратан, корейскэ Арадай арми дайсанда—американска агрессорнуудтэ эрид шанга сохилто хэхээр бэлэн байһан ябадалаа улам ехэдхэхэ байха гэһэн бата этигэл тус амаршалга соонь мэдүүлэгдэнэ.

Азиин ба Номгон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай холбооной комитет эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдые мүрдэлгэдэ эсэргүү протест мэдүүлбэ

ПЕКИН, декабриин 31. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

Азиин ба Номгон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай холбооной комитедэй түлөөлэгшэ хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдые мүрдэлгэдэ эсэргүү протестые американска, японско ба тайландска правительствонуудта мэдүүлбэ. Протест соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Азиин ба Номгон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай Конгрессэй дүүрэһэнэй һүүлээр, США-гэй гүрэнэй департамент хадаа Азиин ба Номгон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай Конгресстэ хабаадаһан американска делегадуудые арестовалха тухай, мүн тэдэнэй паспортнуудые болюулха тухай захиралтые Холбоото Штадуудта орохо бүхы пунктнуудай засагаархидта, тэрэшэлэн хилын саанахи өөрынгөө посольствонуудта тараан эльгээһэн байна. Американска эзэмдэгшэ засагаархидай заабаряар Иосидын правительство Азиин ба Номгон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай Конгресстэ ошоһон японско делегадуудые арестовалха гэжэ мүн лэ захирба. Ноябриин 18-да Токио бусажа ерэһэн японско делегат д-р Хироси Минами гэгшые полици нэгжэһэн ба тэрээнһээ асуулта абаһан байна. Тайландска правительство эб найрамдалай тала баригша тайландецуудта эсэргүү хорото компание дэлгэрүүлбэ. Эб найрамдал хамгаалха тайландска комитедэй түрүүлэгшэ ба гэшүүд, мүн эб найрамдалай тала баригша 100 гаран хүн, тэрэ тоодо д-р Чароен Супсен, Куларп Сайпрадит, Нимниал Чолнум, Марут Буннаг ба Арн Ливара гэгшэд октябриин 10-һаа хойшо Тайландда арестовалагдаа. Эб найрамдалай хүдэлөөндэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн хархис хуули Тайландда абтаба. Иимэрхүү мүрдэлгын хэмжээнүүд хэдэн олон бусад оронуудта абтаһан байна.

Тиимэһээ Азиин ба Номгон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай холбооной комитет хадаа эб найрамдалай тала баригшадые мүрдэгшэ, гражданска эрхэнүүдые эбдэгшэ ба эб найрамдалай түлөө хүдэлөөе дарагша Холбоото Штадуудай, Япониин ба Тайландын правительствонуудай ябуулгануудта эсэргүү эрид протест мэдүүлнэ.

Алжирска коммунистическэ партиин секретарь арестовалагдаба

ПАРИЖ, январиин 1. (ТАСС). «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Алжирска коммунистическэ партиин секретарь Поль Кабаллеро алжирска болон марокканска арадуудай нэгэн һанаатай байһые гэршэлһэн листовконуудые «Эрхэ сүлөө хамгаалха ба хүндэлхэ алжирска фронтын» тарааһанай түлөө арестовалагдаа.

Дайнда бэлэдхэнэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Вашингтонһоо Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэрэг эрхилһэн түлөөлэгшэдэй палатын комиссиин подкомисси хадаа Корейдэхи дайнда урда корейскэ сэрэгүүдые улам олоор хэрэглэхэ гэһэн эрилтэтэй элидхэл толилбо. Тус комиссие демократ Брукс (Луизиана штадһаа) толгойлно. Элидхэл хадаа Тайванай чанкайшистска сэрэгүүдэй частьнуудые Корей руу эльгээхые дурадхана.

Японие ба Филиппиные оруулалсан, «зүүн оронуудай сэрэгүүдые Корейдэхи дайнда хэрэглэхэ тухай» асуудалые оборонын министерствын тэрэшэлэн хаража үзэхые подкомисси дурадхана.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10.17, пропаганды и переводов 6-84, культуры и быта и промышленности — 4.52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00443. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.